Пралетарыі ўсіх краін, еднайцеся!

Комуністычная Партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і Мінскага Абкома КП(б)Б

ГОД ВЫДАННЯ XXIV

№ 86 (6968)
ПЯТНІЦА
11
КРАСАВІКА
1941 г.

ЦАНА 15 КАП.

Прыём тав. В. М. Молатавым Міністра Замежных Спраў Японіі п. Іосуке Мацуока.

Усесаюзная сельскагаспадарчая выстаўка 1941 года.

Пленум Брэсцкага гаркома КП(б)Б.

Шырыцца перадмайскае спаборніцтва.

На абласной нарадзе старшынь калгасаў.

Рэспубліканская нарада гаспадарчага актыва соўгасаў.

Сёння ў нумары:

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ: В. Карнілаў — Сельскія комсамольцы напярэдадні сяўбы.

Авангардная роля комуністаў.

АРТЫКУЛЫ: І. Міхайлаў — Будаваць быстра, танна і моцна. І. Грунтфест—Улік матэрыялаў на прадпрыемствах, Е. Залескі — Павысіць ураджайнасць ільну. М. Акуліч — Перад выездам у поле. Б. Мешачок — Вырошчванне кок-сагыза на тарфяніках.

ЗА РУБЯЖОМ: Вайна ў Еўропе і Афрыцы (дзённік ваенных дзеянняў).

Камюніке югаслаўскага камандавання.

Выступленне Чэрчыля ў палаце абшчын.

Перадача Англіі амерыканскіх суднаў берагавой абароны.

Закрыццё венгерскіх консульстваў у Канадзе.

Заява англійскага міністра калоній.

РЫХТАВАЦЬ ПОЎНАЦЭННАЕ ПАПАЎНЕННЕ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ

Узброены гістарычнымі рашэннямі XVIII Усесаюзнай партыйнай канферэнцыі, совецкі народ паспяхова ажыццяўляе план развіцця народнай гаспадаркі СССР на 1941 год. Кожны дзень прыносіць усё новыя і новыя перамогі ва ўмацаванні гаспадарчай і абароннай магутнасці нашай радзімы. Совецкі народ упэўнена глядзіць у сваё будучае, але ён ні на мінуту не забывае аб факце капіталістычнага акружэння, аб ваеннай небяспецы, нястомна мацуе свае ўзброеныя сілы.

Любімыя народам Чырвоная Армія і Ваенна-Марскі Флот у бягучым годзе дабіліся бліскучых поспехаў. У выніку перабудовы ваеннага абучэння, набліжэння яго да ўмоў сучаснага бою значна ўзрасла фізічная загартаванасць і баявая выучка чырвоных воінаў. Першакласная ваенная тэхніка знаходзіцца ў магутных руках совецкіх патрыётаў. Для совецкіх людзей няма большай чэсці, чым умацоўваць абараназдольнасць сваёй радзімы. Служба ў Чырвонай Арміі прадстаўляе самы пачотны абавязак грамадзян СССР.

Штогод дзесяткі тысяч маладых совецкіх грамадзян прызываюцца ў Чырвоную Армію і Ваенна-Марскі Флот. Новае папаўненне — гэта маладыя, фізічна загартаваныя, палітычна і маральна вытрыманыя юнакі, здольныя ў самы кароткі тэрмін ва ўдасканаленні ўладаць складанай баявой тэхнікай, якой узброіла Чырвоную Армію наша краіна.

У Беларусі разгорнута дзейсная падрыхтоўка да прадстаячага прызыва моладзі ў Чырвоную Армію і Ваенна-Марскі Флот. Паўсямесна створаны вучэбныя групы, каманды, атрады, у якіх прызыўнікі праходзяць першапачатковую падрыхтоўку. Абучэнне прызыўнікоў праводзяць масавыя абаронныя арганізацыі па устаноўленай праграме. Яна прадугледжвае поўную здачу прызыўнікамі комплексных норм ГПА, ППХА, ГСА, праходжанне стралковай падрыхтоўкі і вывучэнне статутаў РСЧА.

У прайшоўшую зіму пераважная большасць прызыўнікоў была ахоплена масавымі спартыўнымі мерапрыемствамі. Толькі па Мінскай вобласці ў лыжных кросах удзельнічала 82 процанты прызыўнікоў. Лыжныя кросы з'явіліся выдатным сродкам загартавання моладзі. Апрача хаджэння на лыжах прызыўнікі на шляху пераадольвалі перашкоды, стралялі, кідалі ў цэль гранаты. 11 прызыўнікоў Капаткевіцкага раёна паспяхова завяршылі пераход па маршруту Капаткевічы—Мінск. Арганізавана праведзен пераход і брагінскіх прызыўнікоў з раённага цэнтра ў Хойнікі.

Вялікая работа па падрыхтоўцы да прызыва разгарнулася ў Чэрвеньскім раёне. Тут агульнаасветнай і ваеннай вучобай ахоплены ўсе прызыўнікі. Апрача абучэння па праграме абароннага мінімума, у раённым цэнтры з ліку прызыўнікоў рыхтуецца група снайпераў, рэгулярна працуюць гурткі радыёсувязі і аўтасправы. Ваенны аддзел райкома КП(б)Б (заг. тав. Ніканораў) для падрыхтоўкі поўнацэннага папаўнення чырвоных байцоў прыцягнуў усе абаронныя арганізацыі і камандзіраў запаса Чырвонай Арміі. Падрыхтоўка да прызыва ў раёне праводзіцца, як адно з важнейшых мерапрыемстваў.

У Рудзенскім раёне звыш 20 процантаў прызыўнікоў ужо закончылі абучэнне па абароннаму мінімуму. Добра рыхтуецца да прызыва моладзь Сталінскага раёна горада Мінска, Лагойскага і іншых раёнаў. Прызыўнікі Сталінскага раёна на адбыўшайся нядаўна канферэнцыі абавязаліся падрыхтаваць сабе дастойную замену, каб, ідучы ў Чырвоную Армію, здаць свае рабочыя месцы і станкі вопытным, кваліфікаваным таварышам. Прыклад прызыўнікоў Сталінскага раёна дастоен пераймання.

У Слуцку на праведзеных нядаўна ваенна-тактычных вучэннях прызыўнікі, аб'яднаныя ў спецыяльныя каманды, паспяхова рашалі задачы абароны важнейшых аб'ектаў і ліквідацыі груп умоўнага праціўніка.

У параўнанні з мінулымі гадамі, падрыхтоўка да прызыва ў рэспубліцы значна палепшылася. Аднак ёсць асобныя раёны, дзе ваеннае абучэнне моладзі прызыўных узростаў лічаць другарадней справай. У Халопеніцкім раёне большасць моладзі прызыўных узростаў не вывучае абаронны мінімум. Раённыя арганізацыі Асоавіяхіма, Чырвонага крыжа і фізкультуры пакуль усё яшчэ толькі разважаюць аб масавым ахвале прызыўнікоў ваенна-фізкультурнай падрыхтоўкай. Халопеніцкі райком комсамола і ваенны аддзел райкома КП(б)Б прымірыліся з бяздзейнасцю гэтых арганізацый.

У Мінску вучэбныя групы прызыўнікоў створаны на буйнейшых прадпрыемствах горада. На занятках моладзь павышае свой агульнаадукацыйны ўзровень, вывучае ваенную справу. Практыка стварэння вучэбных груп на буйных прадпрыемствах сябе поўнасцю апраўдала. Аднак пры гэтым мясцовыя арганізацыі выпусцілі з-пад увагі прызыўнікоў многіх дробных прадпрыемстваў. Так, напрыклад, у Варашылаўскім раёне зусім забылі аб прызыўніках арцелі «Чырвоны металіст», аб 8 прызыўніках арцелі «Фото», 4 прызыўніках канторы Загатзярна і іншых арганізацый.

Задача заключаецца ў тым, каб усіх без выключэння прызыўнікоў ахапіць масава-палітычнай работай і ваенным абучэннем.

Нарком абароны Саюза ССР Герой і Маршал Совецкага Саюза тав. С. К. Цімашэнка падкрэслівае, што «поспех бою ў значнай меры будзе залежаць не толькі ад добрай ваеннай тэхнікі, але і ад умелых, ініцыятыўных дзеянняў саміх байцоў, ад іх фізічнай загартаванасці і вынослівасці, ад таго, наколькі яны будуць добра абучаны, натрэніраваны на працягу доўгага часу пераносіць суровыя ўмовы баявой абстаноўкі».

У святле патрабаванняў наркома выключна вялікі задачы фізічнай падрыхтоўкі будучага папаўнення Чырвонай Арміі. У пачаўшыхся ўсесаюзных гімнастычных спаборніцтвах прызыўнікі прымуць самы актыўны ўдзел. Гімнастыка па праву лічыцца асноўай фізічнага выхавання. Аднак нельга абмяжоўвацца ахватам прызыўнікоў гімнастычнымі практыкаваннямі. Сумеснымі сіламі Асоавіяхіма, Чырвонага крыжа, арганізацый фізкультуры трэба праводзіць працяглыя паходы прызыўнікоў, ваенна-тактычныя вучэнні, спаборніцтвы — усе тыя мерапрыемствы, якія выхоўваюць дысцыплінаванасць, вынослівасць, мужнасць, адвагу, стойкасць, непахісную волю да перамогі.

Значна шырэй трэба разгарнуць прапагандысцкую работу сярод прызыўнікоў. Будучых чырвоных воінаў трэба пастаянна трымаць у курсе міжнародных падзей, часцей арганізоўваць лекцыі, гутаркі ўдзельнікаў грамадзянскай вайны, камандзіраў Чырвонай Арміі — ордэнаносцаў аб баявых подзвігах совецкіх патрыётаў у барацьбе за радзіму.

Падрыхтоўка моладзі да прызыва ў Чырвоную Армію і Ваенна-Марскі Флот — важнейшае мерапрыемства. Яе паспяховаму правядзенню павінна быць удзелена максімум увагі. Чырвоная Армія і Ваенна-Марскі Флот атрымаюць сёлета папаўненне з фізічна-здаровых, загартаваных, пісьменных, мужных юнакоў, гатовых на подзвігі ў славу нашай соцыялістычнай радзімы.

ШЫРЫЦЦА ПЕРАДМАЙСКАЕ СПАБОРНІЦТВА

БАРАНАВІЧЫ. (Кар. «Звязды»). Працоўныя вобласці рыхтуюцца дастойна сустрэць вялікае пралетарскае свята. З кожным днём шырыцца перадмайскае соцыялістычнае спаборніцтва. [illegible]

[illegible] завода № 2. [illegible] у чэсць 1 Мая выканаць красавіцкі вытворчы план на 115 проц. [illegible]

[illegible] на абутковай фабрыцы г. Баранавічы. Калектыў рабочых ужо выканаў чатырохмесячную вытворчую праграму. Выпушчана 7.900 пар абутку, зэканомлена 13.000 дэцыметраў верхняга тавару. Да канца месяца рабочыя абавязаліся даць звыш плана яшчэ 2000 пар абутку.

ВАЎКАВЫСК, 10 красавіка. (БелТА). Сярод рабочых і служачых цэментнага завода «Рось» шырока разгарнулася соцыялістычнае спаборніцтва на дастойную сустрэчу [illegible]

[illegible] Чырвонец.

Рэспубліканская нарада гаспадарчага актыва соўгасаў

Учора ў Мінску адкрылася нарада гаспадарчага актыва соўгасаў рэспублікі. [illegible]

[illegible] Падзяліцца Уладзімірам і Ягорам [illegible]

[illegible]

[illegible] 1941 года [illegible] 2306 тыс. рублёў.

Побач з гэтым яшчэ ёсць соўгасы, [illegible]

Па дакладу тав. Галадуцка разгарнуліся ажыўленыя спрэчкі. Сёння нарада прадаўжае сваю работу.

На абласной нарадзе старшынь калгасаў

БЕЛАСТОК. (Кар. «Звязды»). [illegible]

[illegible]

[illegible] цяга сялян-аднаасобнікаў у калгасы. [illegible] рыхтоўкі да сяўбы і меліярацыі.

Усесаюзная сельскагаспадарчая выстаўка 1941 года

ГУТАРКА З ДЫРЭКТАРАМ УСЕСАЮЗНАЙ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧАЙ ВЫСТАЎКІ АКАДЭМІКАМ Н. В. ЦЫЦЫНЫМ

Усесаюзная сельскагаспадарчая выстаўка 1939 і 1940 гадоў прадэманстрыравала найвялікшыя перамогі соцыялістычнага земляробства. Яна адыграла выключна важную ролю ў разгортванні спаборніцтва паміж калгасамі, соўгасамі, машынна-трактарнымі станцыямі, калгаснікамі і спецыялістамі сельскай гаспадаркі. У ходзе гэтага спаборніцтва ўзрасла прадукцыйнасць працы, умацавалася працоўная дысцыпліна ў калгасах, соўгасах і МТС. Выконваючы пастановы партыі і ўрада па сельскай гаспадарцы, калгасы і соўгасы краіны забяспечылі магутны ўздым соцыялістычнага земляробства і жывёлагадоўлі. Валавы збор зярна па СССР у мінулым годзе дасягнуў 7,3 мільярда пудоў. За апошнія тры годы колькасць таварных ферм у калгасах узрасла на 78 процантаў. Цяпер іх у краіне — 618 тысяч. К пачатку 1941 года на кожныя сто калгасаў у сярэднім па СССР прыпадала 261 ферма. Ажыццяўляючы рашэнне ЦК ВКП(б) і Соўнаркома Саюза ССР аб зменах у палітыцы загатовак і закупак сельскагаспадарчых прадуктаў, калгасы развіваюць многагаліновую арцельную вытворчасць.

Новыя поспехі соцыялістычнай сельскай гаспадаркі знойдуць яркае адлюстраванне на выстаўцы. Характэрнай асаблівасцю яе ў гэтым годзе з'явіцца тое, што большасць калгасаў — удзельнікаў выстаўкі—перавыканала паказальнікі не па адной якой-небудзь галіне, а па раду галін сваёй гаспадаркі. 590 калгасаў, стварыўшых многагаліновую арцельную вытворчасць, зацверджаны для шырокага паказу ў занальных і галіновых павільёнах. Экспанаты сельскагаспадарчай арцелі імені Сталіна, Сальскага раёна, Растоўскай вобласці, зацверджанай удзельнікам выстаўкі па 11 паказальніках, зоймуць цэлую залу ў павільёне «Зярно». За калгасам замацавана 5842 гектары зямлі. Аднымі зернавымі культурамі тут засяваецца 2240 гектараў. Вялікія плошчы заняты многагадовымі травамі, тэхнічнымі і гародне-бахчавымі культурамі. Ёсць сады, вінаграднікі, полеахоўныя лясныя паласы. Поўная механізацыя палявых работ, увядзенне правільнага севазвароту, высокая агратэхніка забяспечылі калгасу перамогу над засухай. Ва ўмовах засушлівых сальскіх стэпаў, дзе раней у лепшыя годы ўраджай зернавых не перавышаў 30 пудоў з гектара, у мінулым годзе знята па 150 пудоў з гектара, а за чатыры годы—у сярэднім па 125 пудоў.

За гэты-ж час сярэдні ўдой малака на кожную фуражную карову склаў каля 3000 літраў у год. З пераходам на многагаліновую гаспадарку даходы гэтага калгаса ў 1940 годзе ўзраслі ў 2½ раза супроць 1939 г.

Больш шырока, чым у мінулыя годы, будуць прадстаўлены на выстаўцы асобныя рэспублікі, краі, вобласці і раёны.

Упершыню ва ўсесаюзным аглядзе перамог соцыялістычнага земляробства ўдзельнічаюць маладыя саюзныя рэспублікі — Літоўская, Латвійская, Эстонская і Малдаўская. Два новаабсталяваныя павільёны будуць адпаведна афармлены. Дакументальныя матэрыялы раскажуць аб цяжкім мінулым сялянства Прыбалтыкі і Бесарабіі. На стэндах новых павільёнаў вялікае месца будзе адведзена паказу мерапрыемстваў совецкай улады па зямельнаму пытанню, рэарганізацыі прамысловасці, адраджэнню культуры. У павільёнах Украінскай, Беларускай і Малдаўскай саюзных рэспублік будуць дэманстраваць свае поспехі калгасы заходніх абласцей Украіны, Беларусі і совецкай Бесарабіі.

Галоўвыстаўкам ужо зацвердзіў звыш 230.000 удзельнікаў выстаўкі. Сярод іх многа новых перадавікоў калгаснай вёскі: Ефрасіння Саух—звеннявая калгаса імені Пятроўскага, Жытомірскай вобласці, якая сабрала ў мінулым годзе рэкордны ўраджай ільну-валакна, Чаганак Берсіеў — звеннявы калгаса «Курман», Акцюбінскай вобласці, які вырасціў на сваім участку ўраджай проса ў 750 пудоў з гектара, калгаснік сельскагаспадарчай арцелі «Путь к социализму», Краснаярскага края, Я. А. Карпаў, які атрымаў на вопытным участку 82,46 цэнтнера пшаніцы з гектара.

Велізарная армія стаханаўцаў сельскай гаспадаркі перавыканала паказальнікі, устаноўленыя для ўдзельнікаў выстаўкі. Трэба скарыстаць час, які астаўся да адкрыцця выстаўкі, каб паспяхова завяршыць работу па выяўленню і афармленню кандыдатаў. Побач з гэтым неабходна фарсіраваць адпраўку на выстаўку натуральных экспанатаў. Каля 2.000.000 натуральных экспанатаў будзе размешчана ў павільёнах і на адкрытых участках выстаўкі. У складах экспанатнага гарадка хаваецца больш 15 тысяч снапоў розных культур, звыш 1300 тон экспанатаў, улічаных у вагавым выражэнні (зярно, бульба, гародніна, фрукты, прадукты пчалярства, жывёлагадоўлі, шаўкаводства і інш.). Але далёка яшчэ не ўсе ўдзельнікі выстаўкі прыслалі свае экспанаты.

На велізарнай тэрыторыі выстаўкі разгарнулася напружаная работа. Занава пераабсталёўваецца павільён Карэла-Фінскай ССР. Абнаўляюцца і рамантуюцца выдатныя палацы-павільёны Грузіі, Украіны, Азербайджана і іншых саюзных рэспублік. У раздзеле «Новае ў вёсцы» рыхтуецца адкрыццё калгасных дзіцячых яслей. Скульптары лепяць дзесяткі новых скульптурных груп. Разгорнута работа па афармленню багацейшых экспанатаў, паступаючых на выстаўку.

XVIII Усесаюзная канферэнцыя ВКП(б) паставіла перад сельскай гаспадаркай задачу павялічыць збор зярна ўжо ў 1941 годзе да 7,9 мільярда пудоў, падняць ураджайнасць усіх іншых культур. Выстаўка будзе садзейнічаць замацаванню і яшчэ большаму расшырэнню поспехаў, дасягнутых соцыялістычнай сельскай гаспадаркай. На прыкладзе дасягненняў лаўрэатаў Сталінскай прэміі акадэмікаў Баха, Лысенка, Прянішнікава, Скрабіна і іншых выдатных вучоных выстаўка пакажа, якой магутнай сілай з'яўляецца навука, арганічна звязаная з вытворчасцю. Нагляднa, на канкрэтных прыкладах выстаўка прадэманструе велізарнае значэнне гістарычнага рашэння Соўнаркома СССР і ЦК ВКП(б) аб дадатковай аплаце працы калгаснікаў за павышэнне ўраджайнасці сельскагаспадарчых культур і прадуктыўнасці жывёлагадоўлі.

Выстаўка гэтага года павінна стаць сапраўдным цэнтрам прапаганды дасягненняў сельскагаспадарчай навукі і практыкі. Для гэтага трэба ўзорна правесці падрыхтоўку да яе адкрыцця.

9 красавіка. (ТАСС).

ПЛЕНУМ БРЭСЦКАГА ГАРКОМА КП(б)Б

БРЭСТ. (Кар. «Звязды»). Адбыўся чарговы пленум Брэсцкага гарадского камітэта КП(б)Б. Пленум абмеркаваў даклад сакратара гаркома тав. Красоўскага аб выніках сакавіцкага пленума ЦК КП(б)Б.

— У гэтым годзе,—гаворыць дакладчык, — у Брэсце будзе будавацца халадзільнік, малочны завод, сталінская школа на 560 месц, дабудоўваюцца гарадская больніца, дзве школы, рэканструіруецца кінотэатр імені Горкага і іншыя аб'екты.

У мінулым годзе будаўнічыя арганізацыі працавалі бясплaнава, рыўкамі. У выніку — на ўсіх аб'ектах зрываліся тэрміны сканчэння будоўлі. Будавалі дрэнна і дорага.

Памылкі мінулага года паўтараюцца і ў гэтым годзе. Будаўнічыя арганізацыі і па сёння не маюць яшчэ планаў і праектаў будаўніцтва. Адсутнічае графік работы. На буйнейшым аб'екце — будаўніцтве халадзільніка — работа ідзе вельмі марудна.

Па дакладу разгарнуліся спрэчкі.

Пасля выступлення сакратара абкома і гаркома КП(б)Б тав. Тупіцына, які звярнуў увагу пленума на неабходнасць узмацнення партыйнага кіраўніцтва будаўнічымі арганізацыямі, паталення будаўніцтва і эканоміі будаўнічых матэрыялаў, пленум прыняў па дакладу т. Красоўскага разгорнутае рашэнне.

Затым было заслухана паведамленне сакратара гаркома КП(б)Б тав. Вержбаловіча аб росце партыйнай арганізацыі за перыяд з V пленума гаркома КП(б)Б.

Пленум абмеркаваў таксама арганізацыйныя пытанні.

Прыём тав. В. М. Молатавым Міністра Замежных Спраў Японіі п. Іосуке Мацуока

9 красавіка Старшыня Совета Народных Камісараў СССР і Народны Камісар Замежных Спраў тав. В. М. Молатаў меў другую гутарку з Міністрам Замежных Спраў Японіі п. Іосуке Мацуока, якога суправаджаў японскі пасол у Маскве п. Татэкава.

МІНІСТР ЗАМЕЖНЫХ СПРАЎ ЯПОНІІ п. ІОСУКЕ МАЦУОКА Ў МАСКВЕ

9 красавіка Старшыня Соўнаркома СССР і Народны Камісар Замежных Спраў тав. В. М. Молатаў даў абед у чэсць Міністра Замежных Спраў Японіі п. Іосуке Мацуока, на якім прысутнічалі: Намеснік Старшыні Соўнаркома СССР і Народны Камісар знешняга гандлю тав. А. І. Мікаян, Намеснік Старшыні Соўнаркома СССР і Намеснік Народнага Камісара Замежных Спраў тав. А. Я. Вышынскі, Намеснік Народнага Камісара Замежных Спраў тав. С. А. Лазоўскі, намеснік Народнага Камісара знешняга гандлю тав. Ю. М. Кагановіч, адказныя работнікі НКЗС і НКЗГ, а таксама японскі пасол п. І. Татэкава, чыны японскага пасольства ў Маскве і асобы, суправаджаючыя п. Міністра Замежных Спраў.

***

9 красавіка Міністр Замежных Спраў п. Іосуке Мацуока агледзеў аўтамабільны завод імені т. Сталіна.

***

9 красавіка Міністр Замежных Спраў п. Іосуке Мацуока з поездам «Красная стрела» выехаў у г. Ленінград.

Па Совецкай краіне

13 ТЫСЯЧ КУРОРТНІКАЎ У ЗДРАЎНІЦАХ ПАЎДНЁВАГА БЕРАГА КРЫМА.

На курортах паўднёвага берага Крыма — у Ялце, Алупцы, Місхоры, Сімеізе, Гурзуфе, Алуште—пачаўся вясенне-летні сезон. Вяршыні гор ачысціліся ад снегу. На горных плато цвітуць падснежнікі. Тэмпература ў цяню перавышае 20 градусаў. Паркі і пляжы запоўнены курортнікамі.

76 санаторыяў і дамоў адпачынку працуюць з поўнай нагрузкай. Тут адпачываюць і лечацца 13 тысяч чалавек. Штодзённа на паўднёвы бераг Крыма прыязджаюць 350 — 400 курортнікаў.

УСЕСАЮЗНЫ АГЛЯД ЛЯЛЕЧНЫХ ТЭАТРАЎ.

Камітэт па справах мастацтваў пры Соўнаркоме СССР рашыў правесці ў гэтым годзе ўсесаюзны агляд лялечных тэатраў. Гэтыя тэатры атрымалі ў краіне шырокае распаўсюджанне. Іх налічваецца зараз каля 150.

Агляд праводзіцца па рэспубліках у верасні — кастрычніку. Лепшыя тэатры выступяць з 20 лістапада па 5 снежня ў Маскве. Затым адбудзецца творчая нарада, якая падагуліць вопыт работы тэатраў лялек і намеціць шляхі іх далейшага развіцця.

РАССЫЛКА ПЕРШАГА ТОМА ЧАЦВЕРТАГА ВЫДАННЯ ТВОРАЎ В. І. ЛЕНІНА

У бліжэйшыя дні ў Маскве пачнецца выдача падпісчыкам першага тома чацвертага выдання твораў В. І. Леніна. Падпісчыкі дальніх краёў і абласцей краіны атрымаюць кнігу прыкладна ў той-жа час, што і падпісчыкі цэнтральных абласцей СССР. Рассылка тамоў у аддаленыя пункты будзе праводзіцца ў першую чаргу.

Кнігагандлюючае аб'яднанне дзяржаўных выдавецтваў (КОГІЗ) дадаткова арганізуе 236 пунктаў экспедыцый падпісных выданняў, дзе будзе праводзіцца выдача кніг. Пры пераездзе з аднаго месца ў другое падпісчык можа атрымаць чарговыя тамы ў новым месцы, калі ён паведаміць аб гэтым загадзя кніжнаму магазіну, дзе падпісваўся на выданне.

ТЫРАЖ ПАЗЫКІ 1938 ГОДА

13 красавіка ў Варонежы адбудзецца 17 тыраж дзяржаўнай унутранай пазыкі 1938 года. У гэтым тыражы будзе разыграна 17.040 выйгрышаў на суму ў 11.503.200 рублёў, у тым ліку 12 выйгрышаў па 25 тысяч рублёў, 60 выйгрышаў па 10 тысяч рублёў, 360 выйгрышаў па 5 тысяч рублёў, 3600 выйгрышаў па тысячы рублёў.

Лаурэат Сталінскай прэміі, тройчы ордэнаносец Джамбул Джабаеў; народная артыстка СССР ордэнаносец Куляш Байсеітава і паэт ордэнаносец т. Жарокаў на пасяджэнні VI сесіі Вярхоўнага Совета Казахскай ССР. Фото Д. Саланава. (Фотахроніка ТАСС).

УСТАНОЎКА ДЛЯ ВЫТВОРЧАСЦІ СУХОГА ЛЁДУ

Маскоўскі машынабудаўнічы завод «Кампрэсар» выпусціў установку, якая выпрацоўвае сухі лёд. Для вырабу сухога лёду звычайна скарыстоўваюцца адыходы вуглекіслага газа. Пасля ачысткі газ гэты паступае на спецыяльную ўстаноўку, дзе, паслядоўна праходзячы рад сціскання і ахалоджванняў, ператвараецца ў вуглекіслату. Вуглекіслата пасля апрацоўкі паступае затым у лёдагенератары. Тут яна ацвярдзявае ў выглядзе блокаў сухога лёду.

Такая ўстаноўка выпускаецца ў Саюзе ўпершыню. Першыя выпрабаванні лёдагенератараў на маскоўскім заводзе «Сухі лёд» далі добрыя рэзультаты.

ВЫСТАЎКА АБ В. В. МАЯКОЎСКІМ

Да мінаючай 14 красавіка адзінаццатай гадавіны з дня смерці Уладзіміра Маякоўскага ў Маскве заканчваецца абсталяванне пастаяннай усесаюзнай выстаўкі, прысвечанай жыццю і творчасці паэта. Старажытны асабняк, прадастаўлены Соўнаркомам РСФСР для выстаўкі, падвергся карэннай рэканструкцыі. У ім восем зал, аформленых брыгадай мастакоў, архітэктараў і скульптараў.

На выстаўцы сабраны кнігі Маякоўскага, выданыя на шматлікіх мовах народаў СССР. Будуць экспаніраваны рэдкія выданні, рукапісы і матэрыялы, ілюструючыя работу Маякоўскага над сваімі творамі, яго тэатральную і газетную дзейнасць, паездкі па краіне і за граніцу.

ГЕАГРАФІЯ СССР

Інстытут геаграфіі Акадэміі навук СССР заканчвае работу над аднатомнай працай «Геаграфія СССР». У першай частцы аднатомніка даецца агульны агляд геаграфіі СССР і геаграфічнае апісанне РСФСР. Яна будзе здана ў друк у чэрвені. Другая частка прысвячаецца астатнім 15 саюзным рэспублікам. Абедзве часткі «Геаграфіі СССР» будуць выпушчаны выдавецтвам Акадэміі навук СССР у бягучым годзе. Аб'ём выдання — 120 друкаваных аркушаў. Кніга разлічана на шырокія кругі совецкай інтэлігенцыі.

Партыйнае жыццё

Сельскія комсамольцы напярэдадні сяўбы

У калгасах і соўгасах нашай рэспублікі працуюць каля 60.000 комсамольцаў. Гэтая армія маладых совецкіх патрыётаў з'яўляецца магутнай сілай і надзейнай апорай у рабоце нашай партыі ў калгаснай вёсцы.

Многія комсамольскія арганізацыі з вялікім поспехам выкарыстоўваюць прадастаўленыя ім правы шырокай ініцыятывы ў гаспадарчым жыцці калгасаў. Так, у калгасе імені Калініна, Валакскага сельсовета, Хойніцкага раёна, усяго 9 комсамольцаў. Гэта арганізацыя тры разы абмеркавала на комсамольска-маладзёжным сходзе пытанне аб падрыхтоўцы да веснавой сяўбы. Яшчэ ў лютым месяцы комсамольцы зацікавіліся, чаму ў калгасе не рамантуецца інвентар, не загатаўляецца торф, не збіраецца попел. Комсамольцы не толькі абмяркоўвалі гэтыя пытанні, але і прынялі, не марудзячы, практычныя меры. У мэтах хутчэйшага сканчэння рамонту інвентара ў дапамогу кавалям быў вылучан комсамолец Лешчанка Міхаіл. Зараз інвентар поўнасцю гатоў да работы.

На сходзе комсамольцы ўзялі на сябе абавязацельствы па збору попелу, курынага памёту, па вывазцы торфу. Комсамольцы тт. Аўдзеенка Васілій, Жэўняк Іван, Раманік Эдуард абавязаліся загатовіць па 100 кубаметраў торфу. У комсамольцаў слова не разышлося са справай. Назаўтра-ж пасля схода яны выйшлі ў кар'ер і здабывалі ў дзень па 8 — 10 кубаметраў торфу. Сіламі комсамольцаў і ўсёй моладзі гэтага калгаса ўжо загатоўлена каля 400 тон торфу. Пры непасрэдным удзеле моладзі быў амаль поўнасцю вывезен на поле гной, сабрана каля 130 цэнтнераў попелу, 10 цэнтнераў курынага памёту.

Комсамольцы калгаса імені Калініна спаборнічаюць з комсамольскай арганізацыяй суседняга калгаса «Чырвоны сцяг», Валакскага сельсовета. Праведзена ўзаемная праверка гатоўнасці абодвух калгасаў да веснавой пасеўнай кампаніі.

Работа комсамольскай арганізацыі калгаса імені Калініна, Хойніцкага раёна, можа служыць прыкладам таго, як комсамольцы павінны ставіць і вырашаць практычныя пытанні гаспадарчай дзейнасці калгаса. Такія комсамольскія арганізацыі ў нас не адзінкавыя. Добра рыхтуюцца да сяўбы комсамольцы калгасаў Рэчыцкага, Гомельскага, Дзяржынскага і раду іншых раёнаў.

У Рэчыцы гарадскія комсамольцы рашылі сваімі сіламі сабраць попел для наўкольных калгасаў. Сабрана ўжо звыш 120 цэнтнераў гэтага каштоўнейшага ўгнаення і цяпер яно развозіцца па калгасах. Па прыкладу Рэчыцы арганізаван збор попелу комсамольцамі і піонерамі Гомеля, Навабеліцы і інш.

Праведзеная нядаўна праверка гатоўнасці да сяўбы па калгасах Бабруйскага, Любаньскага і раду іншых раёнаў паказала, што комсамольскія арганізацыі яшчэ дрэнна рыхтуюцца да пасеўнай кампаніі. У радзе калгасаў яшчэ не вывезен на поле ўвесь гной, не ачышчана насенне, не загатаўляюцца мясцовыя ўгнаенні, а калгасныя комсамольскія арганізацыі роўнадушна адносяцца да гэтага або займаюцца пытаннямі падрыхтоўкі да сяўбы чыста фармальна, не падмацоўваючы свае рашэнні практычнымі справамі. Такія факты выяўлены ў калгасах Варатынскага і Кавалевіцкага сельсоветаў, Бабруйскага раёна, і ў радзе іншых калгасаў.

Комсамол—шэф кок-сагыза. Гэта абавязвае кожнага комсамольца, усю моладзь змагацца за высокі ўраджай гэтай каштоўнейшай культуры, маючай велізарнае абароннае і народнагаспадарчае значэнне.

У радзе раёнаў рэспублікі паміж комсамольскімі арганізацыямі разгорнута соцыялістычнае спаборніцтва за высокі ўраджай кок-сагыза. У калгасах, сеючых кок-сагыз, створана звыш 400 комсамольска-маладзёжных звенняў.

Да 15 ліпеня гэтага года ўсе комсамольцы, якія займаюцца вырошчваннем кок-сагыза, павінны здаць агратэхнічны мінімум. Гэта абавязвае кіраўнікоў комсамольскіх арганізацый сур'ёзней заняцца пытаннем арганізацыі агратэхнічнай вучобы комсамольцаў. Неабходна больш прыцягваць спецыялістаў да чыткі лекцый і дакладаў па агратэхніцы кок-сагыза для сельскай моладзі, выкарыстаць багаты вопыт перадавікоў-каўчукаводаў.

У Дзяржынскім, Асіповіцкім, Горацкім, Буда-Кашалёўскім раёнах комсамольскія арганізацыі выступілі супроць безгаспадарчасці і марнатраўства ў сваіх калгасах. Яны дабіліся скарачэння лішняга ўпраўленчага апарата. Арганізавалі загатоўку мясцовых угнаенняў, выраб сіламі калгаснікаў інвентара, правялі рад іншых каштоўных мерапрыемстваў, накіраваных на далейшае ўмацаванне калгасаў. Тое, што зрабілі ў гэтых сельгасарцелях, можа зрабіць комсамольская арганізацыя кожнага калгаса, соўгаса і МТС. Комсамольцы і калгаснікі наглядна ўбачылі, якія велізарныя дадатковыя крыніцы росту багацця адкрываюцца, калі ў калгасах будуць змагацца з марнатраўствам, навучацца гаспадарыць эканомна.

Неабходна прызнаць, што комсамольскія арганізацыі сяла, і асабліва МТС, яшчэ слаба ўзнімаюць усе гэтыя пытанні. У мінулыя годы ў радзе МТС меў месца вялікі перарасход гаручага і змазачных матэрыялаў. Вялікія сродкі былі перарасходаваны на рамонце. З такімі з'явішчамі далей мірыцца нельга. Комсамольскія арганізацыі машынна-трактарных станцый павінны, не марудзячы, узяцца за навядзенне парадку ў МТС, змагацца за эканомію гаручага і трактарных дэталей.

Комсамольскія арганізацыі МТС павінны ўжо зараз паклапаціцца аб рамонце нафтатары, вырабе лееж, насосаў, набыцці вёдраў, арганізацыі часовых брыгадных нафтасховішчаў. Усе гэтыя недаробленыя «дробязі» могуць абыйсціся дзяржаве ў дзесяткі тон гаручага і з'явяцца тормазам у правядзенні палявых работ.

Комсамольскія арганізацыі заходніх абласцей Беларусі ў сваёй рабоце па падрыхтоўцы да сяўбы ўлічваюць наяўнасць разам з калгасамі пераважнай колькасці аднаасобных сялянскіх гаспадарак. Комсамольская арганізацыя Шчэпанкоўскага сельсовета, Ломжынскага раёна, Беластоцкай вобласці, арганізавала ў вёсках рад лекцый па агратэхніцы. Сяляне азнаёміліся з прыёмамі вырошчвання асобных культур, прымяненнем угнаенняў і г. д.

Комсамольская арганізацыя Плотніцкага сельсовета арганізавала праз райспажывсаюз продаж лемяхоў для плугоў. У вёсках гэтага сельсовета з дапамогай комсамольцаў арганізавана праверка насення, некандыцыйнае насенне мяняецца на добраякаснае.

Комсамольцы Мястоўскага сельсовета арганізавалі зернеачышчальныя пункты, дзе сяляне змаглі ачысціць сваё насенне. Аналагічная работа праведзена ў Цэханавецкім раёне Беластоцкай вобласці.

Такую практычную дапамогу сялянскім гаспадаркам могуць аказаць і іншыя сельскія комсамольскія арганізацыі сельсоветаў заходніх абласцей рэспублікі.

Да пачатку масавых палявых работ асталіся лічаныя дні. Але і за гэты час можна зрабіць яшчэ многае. Кожная комсамольская арганізацыя калгаса, соўгаса, МТС павінна яшчэ і яшчэ раз праверыць да дробязей, ці ўсё гатова да сяўбы, ці ўсё зроблена для таго, каб пасеў правесці ў сціслыя тэрміны і з прымяненнем высокай агратэхнікі.

Пастанова СНК СССР і ЦК ВКП(б) аб дадатковай аплаце працы калгаснікаў за павышэнне ўраджайнасці і прадукцыйнасці жывёлагадоўлі па БССР адкрывае велізарныя перспектывы для далейшага ўмацавання калгаснай гаспадаркі.

Справа чэсці кожнай комсамольскай арганізацыі, кожнага комсамольца—змагацца за выкананне гэтай гістарычнай пастановы, чэсна працаваць у калгасе, весці за сабой усю моладзь на барацьбу за высокі сталінскі ўраджай.

В. КАРНІЛАЎ,
заг. аддзела сялянскай моладзі ЦК ЛКСМБ.

Авангардная роля комуністаў

ПОЛАЦК. (Па тэлефону). Памяшканне сельсовета невялікае — усяго толькі адзін пакой. У гэтым-жа пакоі стаяць два пераходныя сцягі, якія атрымаў сельсовет — адзін за перавыкананне фінансавага плана, а другі за поспехі ў гаспадарчай рабоце.

Салоніцкі сельсовет займае адно з першых месц у Полацкім раёне. Сярэдні ўраджай па сельсовету ў 1940 годзе дасягнуў па зярну 13 цэнтнераў, па бульбе —137. Калгас «Першы з'езд калгаснікаў-ударнікаў», дзе старшынёй калгаса комуніст тав. Матанкоў, дабіўся ўраджаю па зярну — 15,5 цэнтнера і па бульбе—247 цэнтнераў з гектара.

Калгас «Пяцігодка ў чатыры годы», дзе старшынёй калгаса кандыдат партыі тав. Твердаў, зняў ураджай 16 цэнтнераў зярна і 195 цэнтнераў бульбы. Калгас з'яўляецца ўдзельнікам Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі.

Добрай ураджайнасці дабіўся калгас «Заветы Леніна», дзе ўраджайнасць зерневых — 18 цэнтнераў і бульбы — 205 цэнтнераў з гектара. Калгас у мінулым годзе выдаў на працадні па 3 кілограмы 180 грамаў зерневых і па 5,5 кілограма бульбы.

За 1940 год у калгасах Салоніцкага сельсовета створана 6 новых свінагадоўчых ферм і 9 птушкаферм. Значна павялічылася на фермах калгасаў пагалоўе буйнай рагатай жывёлы.

Праведзена вялікая работа па ссяленню хутарскіх гаспадарак у калгасныя цэнтры. У 1940 годзе ссёлена па сельсовету 128 гаспадарак.

Сёлета калгасы вывезлі на поле 20 тысяч вазоў гною, 300 тон мінеральных угнаенняў. Адрамантаваны інвентар, засыпана насенне, якое даводзіцца да поўнай кандыцыі. Сельсовет у цэлым з'яўляецца кандыдатам на Усесаюзную сельскагаспадарчую выстаўку.

Дасягненні сельсовета не выпадковыя. Яны атрыманы дзякуючы баявой рабоце партыйнай арганізацыі, якая сістэматычна абмяркоўвала на партыйных сходах карэнныя гаспадарчыя пытанні і забяспечыла іх выкананне шляхам правядзення шырокай агітацыйнай работы ў калгасах і звеннях. Агіткалектыў у колькасці 22 чалавек, кіраўніком якога з'яўляецца комуніст тав. Шаршнёў, праводзіць вялікую работу па раз'ясненню важнейшых рашэнняў партыі і ўрада. Пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б) аб дадатковай аплаце працы калгаснікаў за павышэнне ўраджайнасці і прадукцыйнасці жывёлагадоўлі, аб асушэнні і асваенні балот і рад іншых рашэнняў вядомы кожнаму калгасніку. Масавая агітацыя цесна ўвязваецца з практычнай работай калгасаў, яна мабілізуе калгаснікаў на выкананне важнейшых палітычных і гаспадарчых задач.

Большасць комуністаў з'яўляюцца не толькі ўзорнымі работнікамі, але і агітатарамі ў калгасах. З 13 членаў і кандыдатаў партыі 7 з'яўляюцца калгаснікамі і працуюць на вытворчасці. Аб усім гэтым гаварыў у сваім справаздачным дакладзе на сходзе партыйнай арганізацыі яе сакратар тав. Варгаўчык. Ён адзначыў таксама і недахопы, якія яшчэ ёсць у калгасах. Нізкая яшчэ прадукцыйнасць жывёлагадоўлі. Рад калгасаў не выкарыстоўвае багацейшага ўгнаення — торфу, якога ёсць удосталь паблізу пасеўных плошчаў.

Няма яшчэ ў асобных калгасах сапраўдных клопатаў аб конскім пагалоўі. Не ўсё яшчэ зроблена ў падрыхтоўцы да сяўбы.

Выступаўшыя комуністы дапоўнілі дакладчыка. Кандыдат партыі тав. Хідэкель адзначыла нездавальняючае кіраўніцтва партыйнай арганізацыі комсамолам, у прыватнасці, яна ўказала, што ў комсамольскай арганізацыі калгаса «Усходы Леніна», дзе налічваецца 13 комсамольцаў, доўгі час не было агульных сходаў. Арганізацыя па сутнасці не працуе.

Старшыня калгаса «Верны шлях» член партыі тав. Зайцаў расказаў, як у калгасе ідзе падрыхтоўка да веснавой сяўбы. Асаблівая ўвага ўдзяляецца вывазцы гною і мінеральных угнаенняў.

Аб слабай дысцыпліне асобных комуністаў гаварыла ў сваім выступленні член партыі тав. Камарова. Партыйная арганізацыя недастаткова рэагавала на факты недысцыплінаванасці.

Гаварылі на сходзе і аб недастатковым кантролі з боку сакратара партыйнай арганізацыі над вывучэннем комуністамі гісторыі партыі; у выніку некаторыя члены арганізацыі мала працуюць над сабой. Значнае месца ў выступленнях уздзелена пытанням работы школы і выхавання дзяцей.

У спрэчках выступіла 8 чалавек.

Партыйны сход прыняў рашэнне: дабіцца, на аснове выканання пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б) аб дадатковай аплаце працы калгаснікаў, павышэння ўраджайнасці зерневых у 1941 годзе ў сярэднім па сельсовету да 18 цэнтнераў, быстра рэалізаваць рашэнне партыі аб асушцы балот і неадкладна знішчыць недахопы ў падрыхтоўцы да веснавой сяўбы.

Тайным галасаваннем сакратаром партыйнай арганізацыі аднагалосна выбран тав. Варгаўчык.

Майстар трэцяга пралёта 2-га механічнага цэха завода імені Варашылава (г. Мінск) тав. Н. В. Драгун (справа) правярае работу ў стаханаўца токара В. С. Верамейчыка.
Фота І. Казловіча.

Будаваць быстра, танна і моцна

З года ў год гарады Совецкай Беларусі мяняюць сваё аблічча. Там, дзе былі голыя пустыры, выраслі новыя жылыя дамы, клубы, інстытуты, раскінуліся вялікія карпусы фабрык і заводаў. Партыя і совецкі ўрад удзяляюць велізарную ўвагу новаму будаўніцтву. Яркае сведчанне гэтаму — адпуск каласальных сродкаў на развіццё будаўнічай індустрыі. Рацыянальна і па-гаспадарску скарыстоўваць адпушчаныя сродкі, няўхільна зніжаць сабекошт будаўніцтва, усямерна змагацца за эканомнае скарыстанне будаўнічых матэрыялаў — важнейшая і першачарговая задача нашых будаўнікоў. Іх баявы дэвіз — будаваць быстра, танна і моцна!

Як-жа будаўнічыя арганізацыі нашай рэспублікі спраўляюцца з гэтай пачотнай задачай? Некаторыя вынікі прайшоўшага года гавораць аб тым, што будаўнічыя арганізацыі далёка не поўнасцю скарысталі свае магчымасці, не выканалі вытворчых планаў.

Гомельскі абласны будаўнічы трэст, напрыклад, выканаў праграму мінулага года ўсяго на 78,4 проц., мінскі — на 80,8 проц. Асабліва непрыглядную карціну прадстаўляе сабой выкананне плана па асобных эканамічных паказальніках і, у прыватнасці, па зніжэнню сабекошту будаўніцтва. Па Гомельскаму будаўнічаму трэсту сабекошт павысіўся супроць плана на 9,2 проц. Агульная сума страт, панесеных трэстам у мінулым годзе, склала 446,9 тыс. рублёў. Па аднаму толькі фонду заработнай платы ёсць перарасход на 282,5 тыс. рублёў. У першую чаргу тут выявілася няправільная пабудова сістэмы заработнай платы, якая з'яўляецца важнейшай умовай росту прадукцыйнасці працы. Адной з важнейшых прычын страт з'явілася зусім слабое скарыстанне механізмаў. Не гледзячы на тое, што трэст мае значную колькасць розных механізмаў, ступень скарыстання іх вельмі нізкая. Так, растворамяшалкі былі скарыстаны на 5,1 проц., бетонамяшалкі — на 4,5 проц., пад'ёмнікі — на 3,9 проц., транспарцёры — на 12,4 проц., аўтамашыны — на 34,4 проц.

Прыведзеныя лічбы сведчаць аб наяўнасці нецярпімага кансерватызма на будоўлях Гомельскага трэста. Толькі адсутнасцю пачуцця новага, ігнарыраваннем механізацыі можна аб'ясніць нерадзівыя адносіны да новай тэхнікі. Невыпадкова такія працаёмкія работы, як выемка зямлі, укладка бетона, праводзяцца выключна ручным спосабам.

Многія парокі, меўшыя месца ў Гомельскім трэсце, уласцівы і Мінскаму абласному будаўнічаму трэсту, які таксама не выканаў сваёй мінулагодняй будаўнічай праграмы. І тут з-за падаражання кошту будаўніцтва дзяржава страціла 276,2 тыс. рублёў.

У многіх выпадках кіраўнікі будоўляў, зусім не задумваючыся, трацяць дзяржаўныя сродкі там, дзе ў гэтым няма ніякай патрэбы. Прывядзем такі факт. На будаўніцтве магілёўскага кінотэатра (праораб Быстрэнка, Магілёўскі будтрэст) трапілі сродкі на падноску 9000 вёдзер вады, хоць на будоўлі ёсць часова дзеючы во- [illegible]

Слабая механізацыя, зусім недастатковае скарыстанне наяўных механізмаў, адсутнасць належнай арганізаванасці на будоўлях вельмі адбіваецца на выкананні плана зніжэння сабекошту. Характэрна, што ні на адной з будоўляў няма плана скарыстання механізмаў. Вядома, што ў будаўніцтве патрабуецца чоткая аператыўнасць па мантажу і дэмантажу механізмаў, якія неабходна перакідваць з адной будоўлі на другую. Між тым, гэта работа паўсямесна праводзіцца надзвычайна марудна. Такая «эксплаатацыя» механізмаў прыносіць вялікія страты. Па Мінскаму абласному трэсту, да прыкладу, страты ад неахайнага скарыстання механізмаў за 1940 год склалі 92,7 тыс. рублёў.

Велізарныя страты ў рэзультаце нездавальняючай работы панеслі ў прайшоўшым годзе і некаторыя прамысловыя трэсты. Возьмем да прыкладу Белторфбудтрэст. Страты гэтай будаўнічай арганізацыі ў 1940 годзе дасягнулі велізарнай сумы — 1.032 тыс. рублёў. Будаўнічая праграма ёю выканана ўсяго на 73,5 проц.

Няма патрэбы даказваць, што эканомнае расходаванне будаўнічых матэрыялаў — вельмі важны фактар у барацьбе за патаненне будаўніцтва. Аднак гэта не стала яшчэ правілам у штодзённай рабоце будаўнічых арганізацый. Загляніце на любую будоўлю, і нярэдка сустрэнецеся з абуральнай безгаспадарчасцю. Каля бетонамяшалак рассыпаны бетон, гліна, пясок, гравій. Цэгла валяецца каля рыштаванняў, раскідана па ўсёй пляцоўцы. Гэта, натуральна, прыводзіць да непатрэбных страт. Нядаўна на будаўніцтве мінскай ГЭС-2 быў такі выпадак. Цэмент паклалі ў склад, які працякаў. У рэзультаце — 6 бочак цэмента прыйшло ў нягоднасць. На гэтай-жа будоўлі шпалы не складзены і гніюць. Аналагічны факт меў месца і на будаўніцтве кінастудыі «Совецкая Беларусь».

Будаўнічыя матэрыялы — народны здабытак. Нядбайныя, абыякавыя адносіны да іх — цяжкае злачынства. Трэба нарэшце пакончыць з такімі неахайнымі, антыдзяржаўнымі адносінамі да народнага дабра. Трэба рацыянальна скарыстаць кожную цаглінку, кожны кілограм цэмента.

Нядаўна Белкомунбанкам была зроблена праверка хавання будаўнічых матэрыялаў на базах Мінскага абласнога будаўнічага трэста. Устаноўлена, што матэрыялы захоўваюцца неахайна, не ў адпаведнасці з тэхнічнымі патрабаваннямі. На базе № 2 лес і піламатэрыялы звалены ў кучы на нерасчышчанай ад снегу пляцоўцы. Лесаматэрыялы, заражаныя грыбком, звальваюць разам з прыгодным да будаўніцтва лесам. Цэгла пры разгрузцы замест укладкі ў штабелі або клеткі кладзецца навалам, што выклікае значны працэнт боя. Арматурнае жалеза таксама захоўваецца ў безгаспадарчым стане.

XVIII партыйная канферэнцыя звярнула асаблівую ўвагу на пытанні эканоміі і культуры вытворчасці. Рашэнні партыйнай канферэнцыі павінны легчы ў аснову работы будаўнічых арганізацый.

І. МІХАЙЛАЎ.

Рацыяналізатары Беластока

БЕЛАСТОК. (Кар. «Звязды»). [illegible]

[illegible] Зробленыя з гэтага матэрыяла хамуцікі аказаліся значна мацнейшымі, чым зробленыя з брэзента. Гэта прапанова рэалізавана на камбінаце і дае добры эфект.

[illegible] панавалі арганізаваць пры тэкстыльным трэсце сектар або камісію па ўкараненню рацыяналізатарскіх прапаноў на ўсіх прадпрыемствах.

Улік матэрыялаў на прадпрыемствах

У рэзалюцыі XVIII Усесаюзнай канферэнцыі ВКП(б) па пытанню «Аб задачах партыйных арганізацый у галіне прамысловасці і транспарта» з вычарпальнай паўнатой і яснасцю ўказана: «Неабходна, далей, каб прамысловыя прадпрыемствы і чыгункі мелі **правільна пастаўлены ўлік абсталявання, усякага роду маёмасці і матэрыялаў.** Партыйныя арганізацыі павінны ўсвоіць, што без правільнага ўліку нельга кіраваць прадпрыемствам і чыгункай. Работа прадпрыемстваў, дзе адсутнічае колькі-небудзь нармальны ўлік, чравата нечаканасцямі. На такіх прадпрыемствах немінучы зрывы вытворчасці, з прычыны нечаканай для кіраўніка нястачы матэрыялаў, паўфабрыкатаў, інструментаў, абсталявання. Запушчанасць ва ўліку абсталявання і матэрыялаў пазбаўляе дырэктара магчымасці правільна і поўнасцю скарыстаць рэсурсы прадпрыемства і забяспечыць бесперабойны ход вытворчасці».

Гэтыя рашэнні XVIII партканферэнцыі змогуць быць поўнасцю праведзены ў жыццё толькі тады, калі пытаннямі арганізацыі ўліку і захоўвання матэрыяльных каштоўнасцей будуць цікавіцца не толькі бухгалтары і работнікі аддзела снабжэння, але і ўсе дырэктары фабрык і заводаў, старшыні праўленняў арцелей, сакратары пярвічных партыйных арганізацый і т. д. Таму ўсе **кіруючыя гаспадарчыя і партыйныя работнікі нашых прадпрыемстваў павінны ўсвоіць асноўныя задачы ўліку матэрыялаў і азнаёміцца з галоўнымі прынцыпамі і прадпасылкамі правільнай арганізацыі** ўліку і захоўвання матэрыяльных каштоўнасцей.

Асноўныя задачы, якія стаяць перад намі ў галіне арганізацыі ўліку і захоўвання матэрыяльных запасаў на прадпрыемстве, наступныя:

1) Забеспячэнне поўнага кантроля за рухам і захоўваннем матэрыялаў у мэтах аховы соцыялістычнай уласнасці.

2) Атрыманне дакладных вестак аб наяўнасці тых ці іншых матэрыялаў на складзе ў любы момант і сігналізіраванне кіраўніцтву прадпрыемствам аб матэрыялах, якія ёсць у недастатковай колькасці, не забяспечваючай бесперабойны ход вытворчасці.

3) Своечасовы ўлік паступлення матэрыялаў і кантроль за выкананнем дагавораў з пастаўшчыкамі.

4) Дакладны ўлік расходавання матэрыялаў на кожны асобны працэс вытворчасці, заказ або адзінку прадукцыі і забеспячэнне магчымасці поўнага кантролю за правільнасцю расходавання матэрыялаў і адпаведнасцю фактычнага расходу ўстаноўленым на прадпрыемстве нормам.

Разгледзім асноўныя прынцыпы і прадпасылкі правільнай арганізацыі ўліку і захоўвання сыравіны і матэрыялаў.

Перш за ўсё неабходна ліквідаваць абязлічку ў пытанні аб адказнасці за тыя ці іншыя матэрыялы. Часта каштоўныя матэрыялы валяюцца на заводскім двары, знаходзяцца ў адкрытых памяшканнях, ляжаць пасярод цэха і т. д. Пры такім становішчы цяжка прад'явіць загадчыку склада або кладаўшчыкам патрабаванне аб матэрыяльнай адказнасці за нехапаючыя ў некаторых выпадках матэрыялы.

Неабходна перш за ўсё забяспечыць захоўванне ўсіх відаў сыравіны і матэрыялаў у закрытых складах, цэхавых кладовых і іншых памяшканнях. Гэта дасць магчымасць ускласці поўную матэрыяльную адказнасць за ўсе каштоўнасці на канкрэтных асоб і забяспечыць патрэбны кантроль за іх захаванасцю.

Адной з асноўных прадпасылак правільнага ўліку матэрыялаў з'яўляецца ўзорная арганізацыя складской гаспадаркі.

На ўсіх **прадпрыемствах магчыма і неабходна дабіцца правільнай, рацыянальнай арганізацыі складской гаспадаркі,** а іменна: выдзеліць асобныя склады або аддзелы для кожнага віду матэрыялаў, праводзіць сартыроўку ўсіх паступаючых матэрыялаў па відах, сартах, размерах і марках, устанавіць асобнае месца (стэлаж, паліцу, аддзяленне, скрыню) для захоўвання кожнага асобнага матэрыялу і прымацаваць да месца захоўвання лісток з указаннем дакладнай назвы, сорту, размера наменклатурнага нумара, планавай цаны і нормы запаса.

На практыцы часта сустракаюцца адны і тыя-ж матэрыялы пад рознымі назвамі і, наадварот, некалькі розных матэрыялаў маюць вельмі падобныя назвы, якія адрозніваюцца паміж сабой толькі адной літарай, напрыклад «барый» і «барыт», «бензой» і «бензол», «агат» і «агар», «анабазіс» і «анабазін» і т. д. Пры няпоўным або няясным запаўненні кладаўшчыком расходных дакументаў бухгалтэрыя заўсёды можа замест аднаго рахунку спісаць гэты матэрыял з другога рахунку, або зусім розныя матэрыялы, розныя сарты і размеры запісаць на адзін рахунак. Каб унікнуць гэтага, неабходна на кожным прадпрыемстве скласці поўны пералік усіх ужываемых матэрыялаў або ў строга алфавітным парадку, або па пэўных групах, а ўнутры кожнай групы па алфавіту. Кожнаму матэрыялу павінен быць прысвоен пэўны, пастаянны наменклатурны нумар, якім трэба карыстацца ва ўсіх учотных дакументах.

Гэта-ж наменклатура павінна служыць і даведнікам планавых цэн.

Кожнае прадпрыемства павінна мець дакладна распрацаваную галоўным бухгалтарам інструкцыю па дакументаабароту з падрабязным указаннем парадку запаўнення дакументаў па прыёмцы або расходаванню матэрыялаў, пералічэннем асоб, якімі запаўняецца той ці іншы дакумент, у якой колькасці экземпляраў ён запаўняецца, хто падпісвае яго, які экземпляр каму перадаецца, у якім парадку і ў якія тэрміны дакументы павінны перадавацца ў бухгалтэрыю і т. д.

Матэрыялы, паступіўшыя на склад прадпрыемства, павінны быць праверены па колькасці і якасці, ці адпавядае фактычнае паступленне матэрыялаў суправаджальным дакументам ад пастаўшчыка. Пры гэтым заг. склада, кладаўшчык або спецыяльна выдзеленая прыёмная камісія (на буйных прадпрыемствах) складае прыёмны акт на прынятыя матэрыялы або робіць адпаведны надпіс аб прыёмцы пералічаных матэрыялаў на самім дакуменце пастаўшчыка (на рахунку-фактуры).

Водпуск матэрыялаў са складаў у цэхі, на вытворчасць павінен праводзіцца на аснове спецыяльных патрабаванняў, выпісваемых цэхамі ва ўстаноўленым парадку. Пры водпуску матэрыялаў у цэх выпісваецца спецыяльная накладная або ў патрабаванні цэха супроць колькасці і найменавання патрабуемых цэхам матэрыялаў у спецыяльнай калонцы ўказваецца фактычна адпускаемая колькасць матэрыялу.

Пры водпуску матэрыялаў на вытворчасць неабходна сачыць за тым, каб яны выдаваліся ў адпаведнасці з нормамі расходу матэрыялаў на адзінку прадукцыі. Гэтыя нормы абавязкова павінны быць устаноўлены на кожным прадпрыемстве. Неабходна таксама сістэматычна па асобных заказах і ў канцы месяца правяраць адпаведнасць фактычнага расходу матэрыялаў кожнага віду на адзінку вырабу устаноўленым нормам.

На гэты момант трэба звярнуць асаблівую ўвагу, бо **правільны і своечасовы ўлік фактычнага расходу матэрыялаў на адзінку прадукцыі сігналізіруе кіраўніцтву прадпрыемства аб дапушчаных перарасходах і непаладках у рабоце і ў арганізацыі тэхналагічнага працэса.**

Усе дакументы на паступіўшыя матэрыялы павінны рэгістрыравацца работнікам аддзела снабжэння для аператыўнага ўліку выканання дагавораў.

Па кожнаму дагавору трэба адкрыць асобную картку, у якой адзначаюцца ўсе абавязацельствы пастаўшчыка па адгрузцы матэрыялаў прадпрыемству (колькасць, асартымент, цэны, тэрміны адгрузкі і т. д.). Па меры паступлення гэтых матэрыялаў яны рэгістрыруюцца ў картцы, па якой можна ўстанавіць, якія матэрыялы прадпрыемствам яшчэ не атрыманы.

На складзе матэрыялаў павінен весціся ўлік матэрыяльных каштоўнасцей па асобных сартах і размерах, па колькасці і па суме або ў крайнім выпадку толькі па колькасці, калі колькасна-сумавы ўлік вядзецца ў галоўнай бухгалтэрыі.

На аснове гэтага ўліку склад матэрыялаў павінен штодзённа перадаваць у аддзел снабжэння ведамасць астаткаў сыравіны і матэрыялаў **на данае число.** У гэтай ведамасці хоць-бы па асноўных відах матэрыялаў павінны быць паказаны астаткі к пачатку ўчарашняга дня, паступленне за дзень, расход за дзень і астаткі на сёнешні дзень. Наяўнасць такіх аператыўных штодзённых вестак з астаткамі асноўных відаў сыравіны і матэрыялаў на данае чысло значна дапаможа кіраўнікам прадпрыемстваў пазбавіць прадпрыемства ад розных «нечаканасцей». Апрача таго, наяўнасць такіх астаткаў дасць магчымасць кіраўніцтву прадпрыемства шляхам параўнання іх з нармальным запасам, устаноўленым для данага матэрыялу, сістэматычна выяўляць лішкавыя запасы няходкіх матэрыялаў, эфектыўна змагацца з затаварваннем і залішнімі, звышнарматыўнымі астаткамі на прадпрыемствах.

На многіх буйных прадпрыемствах, у тым ліку і на заводзе «Гомсельмаш», улік матэрыялаў вядзецца пры дапамозе спецыяльных рахункова-аналітычных машын «САМ», вытворчасць якіх асвоена ў СССР. Гэтыя машыны даюць значны эфект у сэнсе паляпшэння ўліку, паскарэння і патанення яго. Прымяненне іх неабходна шырока ўнядраць.

Галоўныя бухгалтары прадпрыемстваў павінны не толькі сачыць за своечасовым і акуратным вядзеннем сартавога ўліку матэрыялаў па колькасці і па суме ў самой бухгалтэрыі, але яшчэ сістэматычна правяраць работнікаў складаў і цэхавых кладовых: ці своечасова і правільна складаюцца ўсе матэрыяльныя дакументы (напрыклад, ці складзен ужо прыёмны акт на паступіўшыя ў гэты дзень матэрыялы); ці своечасова перадаюцца ўсе дакументы ў бухгалтэрыю (напрыклад, ці не асталася на складзе частка ўчарашніх дакументаў, падлягаўшых здачы ў бухгалтэрыю); ці правільна і своечасова праводзяцца запісы па складскому ўліку матэрыялаў і т. д.

І кіраўнікі прадпрыемства, і галоўны бухгалтар павінны строга сачыць за абавязковым правядзеннем інвентарызацыі ўсіх матэрыяльных каштоўнасцей пры перадачы іх ад адной асобы другой.

Апрача поўнай інвентарызацыі ўсіх сродкаў прадпрыемства да складання гадавой справаздачы, безумоўна, неабходна правесці інвентарызацыю перыядычна па кожнаму складу раз у квартал і ва ўсякім выпадку не радзей чым раз у паўгода. Вельмі карысна таксама рабіць раптоўныя праверкі фактычнай наяўнасці матэрыялаў па таму ці іншаму складу.

Трэба адзначыць, што некаторыя інвентарызацыйныя камісіі пры выяўленні вялікіх лішкаў і нястач, замест клапатлівай работы па выяўленню сапраўдных вінаўнікаў іх, выносяць шкодныя рашэнні, накшталт такіх: «Лішкі апрыходваць, а нястачы спісаць». Трэба цвёрда ўлічыць, што ва ўсіх выпадках якіх-небудзь нястач матэрыяльных каштоўнасцей звыш зацверджанага проценту нармальнай убылі мы маем справу або са злоўжываннем, або з нізкай кваліфікацыяй работніка, або з нядбайнасцю. Часта бывае, што матэрыялы няправільна спісваюцца на працягу года, на прышоўшыя ў нягоднасць малакаштоўныя прадметы акты для спісання своечасова не складаюцца і т. д. І калі замест пакарання вінаўных асоб, спагнання нехапаючых сум, замены нягодных работнікаў і іншых дзейсных мер мы абмяжуемся рашэннямі аб спісанні нястач, то можна сказаць з упэўненасцю, што пры наступнай інвентарызацыі сума іх яшчэ больш узрасце.

Улік сыравіны, матэрыялаў, паліва, інструментаў і спецвопраткі на прадпрыемстве з'яўляецца вельмі складаным і працаёмкім участкам работы і патрабуе да сябе штодзённых уважлівых адносін усіх кіруючых адміністратыўных і партыйных работнікаў нашых вялікіх і малых прадпрыемстваў.

І. Л. ГРУНТФЕСТ,
навуковы работнік Інстытута народнай гаспадаркі імені В. В. Куйбышава.

ПАВЫСІЦЬ УРАДЖАЙНАСЦЬ ІЛЬНУ

У Беларусі лён з'яўляецца асноўнай тэхнічнай культурай. Плошча пасеваў ільну ў 1941 годзе складзе 290,2 тысячы гектараў.

Ільнаводчыя раёны насычаны вялікай колькасцю машын, якія аблягчаюць працу ільнаводаў. Калгасы БССР маюць 1454 ільняных сеялкі, 913 ільнотрапальных машын Антонава і 3513 ільномялак. МТС рэспублікі маюць 1236 ільнацерабілак і 199 трактарных ільняных сеялак. У рэспубліцы ёсць 69 ільнозаводаў.

Партыяй і ўрадам створаны ўсе ўмовы для атрымання высокіх ураджаяў гэтай каштоўнай тэхнічнай культуры, для найлепшай апрацоўкі яе. Але прыходзіцца адзначыць, што за апошнія годы многія калгасы аслабілі клопаты аб павышэнні ўраджайнасці ільну. У 1940 годзе лён па ўраджайнасці аказаўся ў нас самай адстаючай культурай.

Ва многіх раёнах адсутнічала сапраўды бальшавіцкая барацьба за высокую ўраджайнасць ільну.

У апошнія годы пры стварэнні звенняў не сканцэнтроўвалі іх увагі на ільне, а даручалі ім участкі ўсіх культур. Ва многіх калгасах ільняныя сеялкі скарыстоўваліся для вузкарадкага пасеву зернавых культур, а план радковага пасеву ільну не выконваўся.

У 1940 годзе пасевы ільну былі поўнасцю забяспечаны селекцыйным насеннем сартоў «Ударнік» (35,5 проц.), «823_3» (42,8 проц.) і «0113» (21,7 проц.). Аднак, у насенняводчых калгасах узровень агратэхнікі па ільну яшчэ вельмі нізкі. насенныя ўчасткі ільну ў астатніх калгасах адводзяцца фармальна і абязлічваюцца пры ўборцы. Насенне ільну сорту «Ударнік» пры спазненні з уборкай значна асыпаецца.

Па культуры ільну ў радзе раёнаў не выконваюцца элементарныя агратэхнічныя патрабаванні. У 1940 годзе 28,9 проц. ільну нават у ільнонасенняводчых калгасах было пасеяна па веснавому ворыву. План радковага пасеву МТС выканалі ў мінулым годзе ўсяго на 26,6 проц. Не больш 40 проц. ільну сеялася па канюшынішчу.

Вялікая колькасць калгасаў спазняецца з уборкай ільну, а ў сувязі з гэтым і з рассцілам саломкі. Жнівеньскія тэрміны рассцілу прапускаюць.

Партыя і ўрад аказваюць калгаснікам-ільнаводам усямерную дапамогу ў барацьбе за высокую ўраджайнасць ільну. Пастанова Саўнаркома Саюза ССР «Аб абавязковых пастаўках ільну-даўгунца, сярэдне-рускіх і паўднёвых канапель дзяржаве калгасамі і аднаасобнымі гаспадаркамі» стварае вялікую зацікаўленасць калгасаў у павышэнні ўраджайнасці ільну.

Устаноўлены новыя цэны на валакно і насенне ільну, якія амаль удвая перавышаюць цэны, існаваўшыя да гэтага часу.

Вельмі важным стымулам для барацьбы за высокі ўраджай не толькі валакна, але і насення ільну, з'яўляецца ўстаноўлены парадак сустрэчнага продажу калгасам расліннага масла і жмыхаў па дзяржаўных цэнах за кожны цэнтнер насення, зданы па абавязковых пастаўках і натураплаце за работы МТС, а таксама за насенне, праданае па дзяржзакупках.

Усе калгаснікі і калгасніцы цяпер кроўна зацікаўлены ў правільнай пярвічнай апрацоўцы ільну для атрымання валакна найвышэйшых нумароў. Зданае дзяржаве высокаякаснае валакно будзе залічвацца калгасам у выкананне абавязковых паставак у палутарным і нават у двайным размеры.

Партыя і ўрад устанавілі на 1941 год план ураджайнасці ў сярэднім па БССР валакна-ільну ў размеры 3,6 цэнтнера і насення ільну ў 3 цэнтнеры з гектара.

Усе калгасы, усе раёны і вобласці БССР павінны дабіцца высокага ўраджаю ільну, перавыконваючы ўстаноўлены дзяржаўны план ураджайнасці па гэтай культуры.

Пачынаецца веснавая сяўба. Зямельныя органы, партыйныя і савецкія арганізацыі павінны ўзяць пад асобы кантроль выкананне ўсяго комплекса агратэхнічных мерапрыемстваў па ільну ў кожным калгасе.

Справа чэсці кожнай брыгады і звяна па ільну набольш сабраць попелу, курынага памёту, завезці мінеральных угнаенняў і правільна іх скарыстоўваць, у першую чаргу для асноўнай заправкі глебы пад лён. За вільгаць для ільну трэба змагацца не толькі шляхам ранняга вясенняга баранавання зябліва і культывацыі, але і шырокім прымяненнем мульчыравання пасеваў.

Пры размяшчэнні пасеваў ільну не па канюшынішчу або на лёгкіх глебах трэба ўнесці пад лён перапрэўшы гной або добра разлажыўшыйся торф у спалучэнні з фосфарна-калійнымі мінеральнымі ўгнаеннямі.

Час, які астаўся да пачатку сяўбы, кожнае звяно павінна скарыстаць для старраннай падрыхтоўкі насення ільну да пасеву. Яго ачыстку неабходна правесці не толькі на сартыроўцы і ільнотрыеры, але і на ільнотрапчотцы і насенняачышчальнай горпы «ВНІЛ», дабіваючыся поўнага ўдалення пустазелля.

У некаторых калгасах сяўбу ільну праводзяць з недапушчальнай паспешнасцю, сеюць лён у недастаткова спелую, дрэнна разрыхленую, не выраўненую глебу, пераважна ўручную. У выніку гэтага атрымліваюцца няроўнамерныя, а часта і зрэджаныя ўсходы.

Усе брыгадзіры і звеннявыя павінны памятаць, што глыбіня задзелкі насення ільну не павінна перавышаць 1,5—2 см., для гэтага трэба забяспечыць не толькі рэгуліроўку сашнікоў сеялкі пры пасеве, але і шляхам перадпасеўнай апрацоўкі стварыць добра выраўненую паверхню поля. З гэтай мэтай трэба шырока прымяняць шлейфаванне глебы валакушай у два-тры сляды, у момант, калі пачынаюць падсыхаць грэбні зяблевага ворыва. Гэты аграпрыём, рэкамендаваны акадэмікам Лысенка для прымянення пры перадпасеўнай апрацоўцы глебы пад кок-сагыз, прынясе не меншую карысць, калі яго ажыццяўляць пры апрацоўцы глебы пад лён.

Шляхам шлейфавання зяблевае ворыва будзе добра выраўнена і зверху будзе пакрыта рыхлым дробнакамкаватым слоем глебы, які ахоўвае накапіўшуюся за восень і зіму вільгаць ад высыхання.

Пасля культывацыі таксама вельмі карысна правесці шлейфаванне замест баранавання глебы, што пазбаўляе ад лішняга распылення глебавай структуры.

Правільная перадпасеўная апрацоўка глебы пад лён у залежнасці ад папярэднікаў і тыпаў глеб павінна забяспечыць таксама ачыстку глебы ад пустазелля.

Сеяць лён трэба ў добра падрыхтаваную, распрацаваную глебу радковымі сеялкамі. Зусім няправільна робяць тыя калгасы, якія сеюць лён уручную. Усе спецыяльныя сеялкі МТС і калгасаў павінны быць поўнасцю скарыстаны на сяўбе ільну.

Праўленні калгасаў ні ў якім выпадку не павінны дапусціць абязлічвання ўраджаю ільну, сабранага асобнымі звеннямі, як гэта часта было ў перыяд уборкі ільну ў папярэднія годы. Рашэнне партыі і ўрада аб дадатковай аплаце працы перадавых калгаснікаў, перавыканаўшых план ураджайнасці, патрабуе дакладнага ўліку рэзультатаў працы кожнага звяна.

На аснове сацыялістычнага спаборніцтва калгаснікі БССР прыкладуць усе сілы, каб у 1941 годзе даць краіне дастаткова валакна і насення ільну.

Е. ЗАЛЕСКІ.

ПЕРАД ВЫЕЗДАМ У ПОЛЕ

За апошнія годы наша сельскагаспадарчая арцель дабілася значных поспехаў. Ураджай зернавых павялічыўся амаль у два разы. З асобных участкаў сабрана па 110 пудоў зярна.

Значна вырасла грамадская жывёлагадоўля. Зараз у калгасе ёсць пяць жывёлагадоўчых ферм, якія поўнасцю ўкамплектаваны матачным пагалоўем. Буйнай рагатай жывёлы пры плане ў 590 налічваецца 650 галоў, свіней 180 галоў замест 90, авечак 228 галоў замест 180, курэй 280 штук пры плане ў 250. Уся жывёла размешчана ў добра абсталяваных памяшканнях.

Гістарычная пастанова СНК СССР і ЦК ВКП(б) «Аб дадатковай аплаце працы калгаснікаў за павышэнне ўраджайнасці сельскагаспадарчых культур і прадукцыйнасці жывёлагадоўлі па Беларускай ССР» выклікала небывалы вытворчы ўздым сярод нашых калгаснікаў. На агульным сходзе ў час абмеркавання гэтай пастановы мы абавязаліся ў 1941 годзе дабіцца ўраджайнасці зернавых у сярэднім 12 цэнтнераў і бульбы 200 цэнтнераў з кожнага гектара, а таксама надаіць ад кожнай каровы 1200 літраў малака. Гэтыя абавязацельствы падмацоўваюцца канкрэтнымі справамі калгаснікаў.

Наведзен парадак унутры паляводчых брыгад. Створаны звенні па тэхнічных культурах. Да брыгад і звенняў давялі планы сяўбы і ўраджайнасці. Паказаны ўчасткі зямлі і вызначаны агратэхнічныя мерапрыемствы, якія забяспечаць выкананне абавязацельстваў.

Цяпер цяжка знайсці калгасніка, які не перавыконваў-бы норм выпрацоўкі. Яшчэ ў 5 гадзін раніцы можна ўбачыць фурманкі, занятыя вывазкай гною на поле. Уся работа ў калгасе пачынаецца з 6—7 гадзін раніцы. Асабліва вялікую ўвагу мы звяртаем на тое, каб добра ўгнаіць палі. Палічыўшы нашы магчымасці, мы ўнясем пад бульбу, ячмень, авёс і гародныя культуры па 30 тон гною, 5 тон торфу і рад іншых угнаенняў на кожны гектар. Ужо зараз на поле вывезена 1300 тон гною, 1000 тон торфу. Завезена ў калгас 35 тон мінеральных угнаенняў, сабрана 15 тон попелу, 6 тон курынага памёту. Высокаякасна праведзен рамонт сельскагаспадарчага інвентара.

Калгаснікі пераканаліся, што павышэнне ўраджайнасці ў значнай меры залежыць ад якасці насення. Таму ўвесь насенны матэрыял добра ачысцілі, адсартавалі і два разы праверылі на ўсхожасць. Ён прызнан высокакандыцыйным. 30 калгаснікаў рэгулярна наведваюць агратэхнічны гурток, якім кіруе аграном т. Гарбачова.

Вялікая ўвага звернута на падрыхтоўку цягавай сілы. На нашых канюшнях устаноўлен чоткі распарадак работы. Поўнасцю ліквідавана абязлічка, — кожны даглядчык нясе адказнасць за становішча замацаванай за ім групы коней. У выніку гэтага коні і рабочыя валы, якія будуць працаваць на вясенне-палявых работах, добрай укормленасці. На кожнага каня і вала ў час веснавой сяўбы (па рабочы дзень) вызначана па 3 кгр. аўса, 12 кгр. сена і іншыя кармы.

Мы ўжо зараз гатовы да выезду ў поле. Сяўбу ранніх зернавых культур правядзем на працягу 5—6 рабочых дзён, бульбы—за 9—10 дзён, а ўсе астатнія культуры—за 14 дзён, з поўным захаваннем усіх правіл перадавой агратэхнікі.

М. Ф. АКУЛІЧ,
старшыня калгаса ім. Варашылава, Ельскага раёна.

Спектакль «Машэнька» ў пастаноўцы Першага Дзяржаўнага ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга драматычнага тэатра. Пастаноўка рэжысёра К. Н. Саннікава. На здымку злева направа: [illegible] народная артыстка БССР [illegible] і заслужаны артыст БССР С. Бірыла ў ролі прафесара [illegible]. Фота [illegible]

ВУЧЫЦЦА ПАВІННЫ І НАСТАЎНІКІ

[illegible]

...тадчыца Пуцілаўскай пачатковай школы Сіроцінскага раёна тав. Шнітко. Яна старанна рыхтуецца да кожнага ўрока, уважліва праглядае падручнік, чытае дадатковую літаратуру, складае падрабязны план урокаў. За першае паўгоддзе тав. Шнітко дабілася поўнай паспяховасці ўсіх вучняў класа.

Вялікую ролю ў павышэнні кваліфіка- [illegible]

Трэба зразумець, што толькі адукаваны, культурны, палітычна развіты настаўнік можа забяспечыць узорнае выхаванне вучняў, асваенне імі асноў навук. Аб гэтым павінны клапаціцца органы народнай асветы.

Д. ЛЯШЧЫНСКІ,
начальнік сектара школ Віцебскага абласнога аддзела народнай асветы.

Рэспубліканская нарада па ліквідацыі непісьменнасці і малапісьменнасці

9 красавіка ў Мінску адбылася рэспубліканская нарада інспектароў школ дарослых аблана, скліканая Наркомасветы БССР. Нарада абмеркавала пытанне аб становішчы ліквідацыі непісьменнасці і малапісьменнасці ў абласцях.

Значных поспехаў у ліквідацыі непісьменнасці і малапісьменнасці дабіліся заходнія вобласці рэспублікі, дзе ў мінулым годзе 97 тысяч рабочых, служачых і сялян абучаны грамаце. Зараз у заходніх абласцях працуе больш 5 тысяч груп па ліквідацыі непісьменнасці і малапісьменнасці. У першым квартале гэтага года школы па ліквідацыі непісьменнасці выпусцілі 21 тысячу чалавек.

Нарада намеціла рад мерапрыемстваў па ліквідацыі непісьменнасці і малапісьменнасці. (БЕЛТА).

Пісьмы ў рэдакцыю

Калі-ж, нарэшце, будзе кіно?

Яшчэ ў сакавіку 1940 года Вілейскае абласное ўпраўленне кінофікацыі (кіраўнік т. Юркоўскі) рашыла ўстанавіць і абсталяваць у гарадскім пасёлку Дуніловічы стацыянарную гукавую кіноўстаноўку. Для гэтай мэты было падрыхтавана спецыяльнае памяшканне. Рашэннем выканкома Дуніловіцкага райсовета дэпутатаў працоўных будынак будучага кінотэатра быў неадкладна перадан у распараджэнне кінаўпраўлення. Як быццам усё зроблена. Насельніцтва раёна з нецярпеннем чакала адкрыцця кінотэатра. Аднак прайшло ўжо больш года, а тэатра ўсё яшчэ няма. На спецыяльнае запытанне выканкома райсовета, чаму так доўга зацягваецца ўстаноўка кіноапарата, з абласнога ўпраўлення кінофікацыі паследваў адказ: «Неабходна пабудаваць спецыяльную камеру для змяшчэння кіноапаратуры».

Выканком райсовета пабудаваў такую камеру. Аднак і гэта не дапамагло. Ідуць дні, месяцы, а абяцанне Вілейскага облкіноўпраўлення не выконваецца.

Нарэшце ў гарадскі пасёлак Дуніловічы, замест сапраўднай апаратуры для стацыянарнага кінотэатра, прыслалі толькі адзін апарат аўтакінаперасоўкі. Карыстацца прысланым апаратам амаль немагчыма: няма гаручага для рухавіка. Выкарыстаць-жа мясцовую электрасетку настаяннага току таксама нельга, для кінаперасоўкі патрэбен пераменны ток.

Кінокарціны дэманструюцца ў цесным, амаль непрыгодным для гэтай мэты памяшканні. У той-жа час тут-жа побач пустуе прасторнае памяшканне, спецыяльна прыстасаванае для кінотэатра.

ФРАЛОЎ,
заг. оргінструктарскага аддзела Дуніловіцкага РК КП(б)Б.

Швейнай прамысловасці — вопытна-тэхнічную фабрыку

Рашэнні XVIII Усесаюзнай партканферэнцыі абавязваюць нас з усёй бальшавіцкай настойлівасцю ўзяцца за неадкладную ліквідацыю недахопаў і паляпшэнне работы ўсёй прамысловасці. Вялікую ролю ў паляпшэнні работы швейнай прамысловасці павінна адыграць цэнтральная лабараторыя Белшвейтрэста, закліканая паляпшаць якасць прадукцыі, шляхам упядрэння ў вытворчасць навейшых дасягненняў навукі і тэхнікі, вопыту перадавых прадпрыемстваў.

Для гэтага неабходна зараз-жа прыступіць да арганізацыі вопытна-тэхнічнай фабрыкі, якая павінна будзе сістэматычна распрацоўваць новыя мадэлі як для масавага, так і для індывідуальнага пашыву, вышукваць спосабы больш эканомнага скарыстання матэрыялаў, займацца эксперыментыраваннем і праверкай рацыяналізатарскіх прапаноў у мэтах упядрэння іх у швейную вытворчасць.

Гандлюючыя арганізацыі зараз даюць заказы на рад вырабаў, мадэлі якіх зацверджаны, але не асвоены фабрыкамі. Вопытна-тэхнічная фабрыка дапаможа швейнай прамысловасці асвоіць гэтыя мадэлі.

Яшчэ 10 мая 1939 года Наркамлегпром СССР пастанавіў арганізаваць у сістэме Белшвейтрэста вопытна-тэхнічную фабрыку. Наркамат лёгкай прамысловасці БССР не выканаў гэтую пастанову. Толькі ў канцы 1940 года ён загадаў Белшвейтрэсту скласці праект арганізацыі фабрыкі, але і трэст не надаў ёй значэння, хаця ў гэтым адчуваецца вялікая патрэба.

У Мінску трэба арганізаваць вопытна-тэхнічную швейную фабрыку.

С. ГОРЛІН,
дырэктар цэнтральнай лабараторыі Белшвейтрэста.

Вырошчванне кок-сагыза на тарфяніках

Беларуская ССР у гэтым годзе будзе мець у ліку планавых пасеваў кок-сагыза 7000 гектараў на тарфяніках.

Апублікаваная 28 лютага 1941 г. пастанова СНК СССР і ЦК ВКП(б) «Аб мерапрыемствах па пашырэнню пасеваў і павышэнню ўраджайнасці кок-сагыза» стварыла магутны стымул для развіцця гэтай каштоўнай культуры.

Калгасы даюць заяўкі на насенне для пазапланавых пасеваў кок-сагыза з мэтай даць краіне больш каўчуку і мець магчымасць заказаць для сваіх патрэб аўтагуму, галошы і іншыя гумавыя вырабы.

Вырошчванне кок-сагыза на акультураных тарфяніках, па правілах, распрацаваных Інстытутам балотнай гаспадаркі і ўвайшоўшых у аграўказанні па кок-сагызу, поўнасцю забяспечвае атрыманне не менш 40—50 цэнтнераў карэнняў з кожнага гектара пасеву.

Такі ўраджай ужо атрыман радам перадавых калгасаў Беларусі, такі ўраджай можа атрымаць кожны калгас. Аднак у мінулыя годы з прычыны невыканання гэтых аграправілаў мы часта мелі вельмі нізкія ўраджаі і на тарфяных глебах.

Тарфяныя глебы, як вядома, па сваіх уласцівасцях ва многім адрозніваюцца ад мінеральных глеб. У адпаведнасці з гэтым вырошчванне раслін, у тым ліку кок-сагыза, уключае тут некаторыя агрыпрыёмы, не прымяняемыя на мінеральных глебах, і, наадварот,—для тарфянікаў непрыгодны некаторыя прыёмы, рэкамендуемыя для мінеральных глеб. У асаблівасці гэта датычыць апрацоўкі і ўгнаення глебы.

Адным з абавязковых прыёмаў перадпасеўнай апрацоўкі тарфяных глеб пад кок-сагыз з'яўляецца прыкатванне цяжкім балотным каткам (вага катка каля тоны на метр захвату). Такое прыкатванне ўшчыльняе ўзрыхлены перад гэтым дыскавымі баронамі паверхоўны (8—10 см.) слой торфу, а таксама і ўвесь узараны з восені слой, аднаўляе капілярнае падняцце грунтовай вады да паверхні глебы і не дапускае перасыхання таго слою, у які высяваецца насенне кок-сагыза.

Такое-ж прыкатванне паўтараецца зараз-жа пасля пасеву кок-сагыза з тым, каб насенне было не толькі высеяна на вільготнае ложа, але і прыціснута да яго.

Усё гэта поўнасцю забяспечвае атрыманне дружных і густых усходаў, тым больш, што ўзровень грунтовых вод у гэты перыяд звычайна знаходзіцца на 40—60 см. ад паверхні глебы. У гэтым адна з каштоўных асаблівасцей тарфяных глеб.

Адной з асноўных памылак у мінулым з'яўлялася замена цяжкога балотнага катка лёгкім драўляным, які не дае патрэбнага ўшчыльнення глебы, а значыць дапускае перасыханне ворыўнага слою і ў асаблівасці верхняй, узрыхленай часткі яго.

Былі выпадкі, калі ўкатка зусім не праводзілася, бо недаацэньвалася ўсё значэнне гэтага прыёму на лёгкіх тарфяных глебах.

Пасляпасеўнае ўкатванне праводзіцца ўслед за пасевам тым-жа балотным катком, або адначасова з пасевам шляхам прымацавання да сашнікоў сеялкі невялікіх, але цяжкіх каточкаў (вагою ў паўтара пуда кожны), якія добра прыкатваюць рады пасеву (што нам і трэба) зараз-жа пасля высеву насення.

Серыя такіх каточкаў па заказу Наркамзема БССР ужо выпушчана прамысловасцю, прымацаваць іх можна да любой сеялкі, прыстасаванай для пасеву кок-сагыза.

Неабходна адзначыць, што прыкатванне цяжкім катком з'яўляецца абавязковым незалежна ад таго, на якую глыбіню праведзена перадпасеўнае рыхленне глебы.

Перадпасеўная апрацоўка тарфянікаў пад кок-сагыз, як і пад іншыя яравыя культуры, пачынаецца з рыхлення пластоў зяблевага ворыва дыскавым культыватарам (дыскавымі баронамі). Гэта дыскаванне (культывацыя) пластоў у мэтах забеспячэння магчыма ранняй сяўбы праводзіцца як толькі торф адтае зверху на 12—15 см. Адной з істотных задач культывацыі тарфянікаў з'яўляецца задзелка мінеральных угнаенняў.

Угнаенні пад кок-сагыз, як і пад іншыя яравыя культуры на тарфяніках, уносяцца іменна ў перадпасеўны перыяд, пасля выраўнівання глебы першымі 1—2 слядамі дыскавых барон.

Угнаенні пад кок-сагыз уносяцца: калійныя ў колькасці 3 цнт. саракапрацэнтнай калійнай солі і фосфарныя ў колькасці 4—5 цнт. суперфасфата на гектар. Калійная соль можа быць заменена 8 цнт. сільвініта або 8—10 цнт. каініта, а суперфасфат можна замяніць 5—6 цнт. томасшлака. Адначасова з калійнымі і фосфарнымі ўгнаеннямі ўносіцца калчаданны агарак у колькасці 5 цнт. на гектар (калі ён не ўносіўся на даным участку ў папярэднія 3—4 годы).

Зразумела, што мелкая задзелка гэтых угнаенняў у паверхневы, найменш корнеабітаемы слой дасць мала карысці, тым больш, што гэты слой у міжрадздзях летам падтрымліваецца ў рыхлым, а значыць, і ў сухім стане. Таму на тарфяніках неабходна праводзіць перадпасеўную культывацыю з задзелкай угнаенняў магчыма глыбей, на 10—12 см.

Трэба ўпамянуць і аб тым, што ўнясенне падкормак дае станоўчы ўплыў на ўраджай толькі ў тым выпадку, калі яны ўносяцца на глыбіню 10 і больш сантыметраў. У практыцы часта падкормка ўносіцца ў барозкі глыбінёй у 5—7 см. Яна мала карысна, а часта і зусім бескарысна.

Само сабой зразумела, што ўсю перадпасеўную апрацоўку, уключаючы ўнясенне ўгнаенняў і прыкатванне, неабходна правесці ў самы кароткі тэрмін, ні ў якім выпадку не дапускаючы разрыву паміж асобнымі працэсамі работ, бо чым раней зроблен пасеў, тым у глебе больш вільгаці, патрэбнай насенню і ўсходам кок-сагыза.

Раней лічылі, што яравізацыя (стратыфікацыя) насення кок-сагыза з'яўляецца лякарствам пры любым спазненні з пасевам, і сеялі яравізаваным насеннем у канцы мая—у пачатку чэрвеня ў перасохшую, распыленую глебу. Зразумела, яравізаванае насенне ў цёплай, але сухой глебе быстра прарастала, а затым гінула.

Яравізацыя карысна пры пасеве ў быстра падсыхаючую, але дастаткова вільготную глебу, напрыклад у годы, калі прамярзанне тарфянікаў зімой было неглыбокім (20—25 см.), і на залiваемых веснавымі водамі тарфяніках. На мінеральных глебах яравізацыя насення абавязкова.

На балотных-жа глебах пры нармальна раннім пасеве, калі на добра асушаных і незаліваемых веснавымі водамі тарфяніках на глыбіні 20—25 см. ёсць яшчэ мёрзлая праслойка глебы (у другой палавіне красавіка), — вільгаці ў глебе столькі, што пасеў кок-сагыза і сухім насеннем дае праз 12—15 дзён дружныя масавыя ўсходы. Таму яравізацыю (стратыфікацыю) насення, як прыём, што ў першую чаргу паскарае прарастанне насення і паяўленне ўсходаў, нельга лічыць абавязковым пры пасеве кок-сагыза на тарфяніках у нармальна ранія тэрміны.

У мінулым часта мела месца спазненне з праполкай, што прыводзіла да заглушэння распластаных на зямлі разетак, да прыгнечання кок-сагыза, які, як вядома, спябла не мае і спаборнічаць у росце з пустазеллем не можа, ды яшчэ першы месяц расце павольна. У тым выпадку, калі пустазелле было не асабліва вялікім і не закрывала кок-сагыза, яго не спяшаліся знішчаць. У выніку пустазелле паспявала добра ўкараніцца і пры праполцы разам з карэннем яго цягнуліся глыбкі глебы. Гэта вяло да прамога пашкоджання карэньчыкаў кок-сагыза і апрача таго да шкоднага рыхлення і перасыхання глебы ў радах пасеву, у выніку чаго кок-сагыз хварэў і гінуў.

Нельга даць пустазеллю ўкараніцца, нельга спазняцца з праполкай. Падтрыманне пасеваў у чыстаце — другая асноўная ўмова атрымання высокага ўраджаю кок-сагыза.

Мы імкнемся да таго, каб атрымаць добрыя ўсходы і мець густыя плантацыі кок-сагыза.

Наўрад ці хто чуў ад калгасаў скаргі на нізкі ўраджай па прычыне лішняй згушчонасці пасеваў.

Аднак пры вельмі вялікай гушчыні расліны ў радах мы атрымліваем дробныя карэнні кок-сагыза. Мы імкнемся атрымаць ураджай буйных і, вядома, багатых каўчуком карэнняў.

Шлях к гэтаму — масавы адбор на прарэджаных пасевах буйных і багатых каўчуком карэнняў, з вывядзеннем у канчатковым выніку высокапрадуктыўнага сорту кок-сагыза, што дазволіць атрымліваць высокі ўраджай пры наяўнасці 200—300 тысяч раслін на 1 гектар пасеву.

Гэта работа калгасамі пачата ўжо і яе трэба шырэй разгарнуць. Для гэтага на частцы пасеву (0,5—1 гектар) пасля паяўлення 2—3 лісточкаў трэба зрабіць прарэджванне з пакіданнем па адной расліне праз 10—15 см., як гэта рэкамендаваў рабіць акадэмік Т. Д. Лысенка.

У выніку свабоднага росту, большай плошчы харчавання буйных карэнняў будзе многа. На астатняй плошчы пасеву трэба мець 40—45 штук кок-сагыза на кожны пагонны метр раду, г. зн. каля 1 мільёна раслін на кожны гектар пасеву. Пры гэтым хоць карэнні будуць меншыя, затое ўраджай з гектара будзе найбольш высокі. Такая гушчыня забяспечваецца высевам 2 кілограмаў насення кок-сагыза на 1 гектар, вядома, з захаваннем іншых правіл агратэхнікі.

Акадэмік Т. Д. Лысенка рэкамендуе прымяняць букетыроўку пасеваў, як прыём, што павялічвае буйнасць карэнняў і адначасова павышае ўраджайнасць.

Лепш за ўсё букетыроўку правесці кожнаму звяну на частцы свайго ўчастку з параўнаўчым улікам ураджаю на букетыраваным і небукетыраваным пасеве.

Пасеў кавалкамі карэння, рэкамендуемы акадэмікам Т. Д. Лысенка, павінен суправаджацца ўшчыльненнем глебы ў радах пасля пасеву. Паколькі такі пасеў будзе праводзіцца ў гэтым годзе на параўнаўча невялікіх плошчах, уручную, можна для большай дакладнасці работы гэтае ўшчыльненне глебы пасля задзелкі кавалачкаў карэння праводзіць пры дапамозе невялікай дошкі шырынёй прыкладна 10 см. і даўжынёй у ¾ метра, наступаючы на яе нагамі. Да дошкі можна прыбіць пасярэдзіне тарцом палку — ручку.

***

У гэтым годзе многія калгасы будуць сеяць кок-сагыз няпланава. Можа здарыцца, што некаторыя з іх не маюць тарфянікаў, узараных на зябліва.

У гэтым выпадку можна выбраць незасмечаны ўчастак **пасля бульбы або караняплодаў** і для забеспячэння ранняга пасеву сеяць без узорвання, г. зн. выраўняць паверхню баронамі, рассеяць угнаенні, задзелаць іх дыскамі, прыкатаць і сеяць.

У практыцы для ўнясення мінеральных угнаенняў часам робяць прамежак на дзень паміж першым следам дыскавых барон і наступным дыскаваннем. Вядома, што гэта непажадана.

Унесці ўгнаенні да прыходу трактара прама па пласту нельга, бо пры наступнай культывацыі яны апынуцца між грэбнямі і многія рады пасеву кок-сагыза будуць размешчаны на няўгноеных палосках на месцах былых грэбняў ворыва.

Таму можна зрабіць так: як толькі глеба дазволіць, г. зн. адтае на 8—10 см., выраўняць паверхню ўчастка зубовымі баронамі або валакушай і затым рассеяць угнаенні, якія будуць задзеланы ў глебу трактарнымі дыскавымі баронамі. Гэта дазволіць падрыхтаваць глебу і пасеяць на дзень-два раней, што прынясе пэўную карысць.

На стараворыўных участках добра расклаўшыхся тарфянікаў, узараных на зябліва, і ў асаблівасці пасля прапашных, дыскавыя бароны, калі яны адсутнічаюць, можна замяніць зубовымі баронамі «зіг-заг».

Перавага дыскавых барон на тарфяніках заключаецца не столькі ў глыбіні рыхлення, колькі ў тым, што яны разразаюць усе дзернікі і змацаваныя карэннямі глыбкі глебы.

Бароны «зіг-заг» на тарфяніках праводзяць апрацоўку глебы значна глыбей, чым на мінеральных глебах, і таму на ўчастках з добра расклаўшымся торфам без дзярніны можна імі рыхліць глебу і задзелваць угнаенні. Тут на долю трактара астаецца толькі ўкатка, калі няма коннага балотнага катка. У крайнім выпадку пры невялікай плошчы пасеву можна прыціснуць рады пасеву ўручную, як гэта вышэй рэкамендавалася для пасеву кавалачкамі карэння, а ўсю плошчу прыкатаць перад пасевам маючымся катком, паклаўшы на яго для большага цяжару мяшкі з пяском.

Пасевы ў радах пры ўсіх выпадках павінны быць ушчыльнены так, каб нага чалавека амаль не пакідала следу. Гэта асноўная ўмова атрымання поўнацэнных усходаў кок-сагыза на тарфяніках.

Своечасовая падрыхтоўка глебы, роўнамернае ўнясенне ўгнаенняў з глыбокай задзелкай іх, ранні пасеў, добрае ўшчыльненне глебы ўкаткай і энергічная і своечасовая барацьба з пустазеллем забяспечаць высокі ўраджай кок-сагыза, высокі даход і неабходныя калгасу гумавыя вырабы.

Б. І. МЕШАЧОК,
старшы навуковы супрацоўнік Інстытута балотнай гаспадаркі.

ЗА РУБЯЖОМ

КАМЮНІКЕ ЮГАСЛАЎСКАГА КАМАНДАВАННЯ

ЛОНДАН, 9 красавіка. (ТАСС). Як перадае афінскі карэспандэнт агенцтва Рэйтэр, югаслаўская місія ў Афінах апублікавала камюніке вярхоўнага камандавання югаслаўскай арміі. У камюніке гаворыцца: не гледзячы на ўпорнае супраціўленне нашых войск, мы былі вымушаны эвакуіраваць Скапле. Эвакуацыя Скапле адбылася пасля бесперастаннага на працягу 7 і 8 красавіка наступлення буйных сіл праціўніка ў напрамку на Куманава, Скапле і Качане. Пасля заняцця Скапле бронетанкавыя злучэнні праціўніка атакавалі горны праход Качанік. Не гледзячы на велізарныя страты, якія прычыняюць нашы бамбардыроўшчыкі праціўніку, войскі праціўніка прадаўжаюць сваё наступленне ў гэтым праходзе. Апрача таго, сёння раніцой праціўнік пачаў таксама наступленне ў сектары Царыброд. Нашы войскі ў гэтым сектары аказваюць упорнае супраціўленне.

Наша наступленне ў Албаніі прадаўжаецца энергічна па ўсяму фронту. Нашы войскі фарсіравалі раку Дрын і прасоўваюцца ў глыб Албаніі.

ВЫСТУПЛЕННЕ ЧЭРЧЫЛЯ У ПАЛАЦЕ АБШЧЫН

ЛОНДАН, 9 красавіка. (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр паведамляе, што сёння прэм'ер-міністр Чэрчыль выступіў у палаце абшчын з аглядам ваеннага становішча.

ПЕРАДАЧА АНГЛІІ АМЕРЫКАНСКІХ СУДНАЎ БЕРАГАВОЙ АБАРОНЫ

НЬЮ-ЙОРК, 10 красавіка. (ТАСС). Паводле паведамлення агенцтва Юнайтэд Прэс, урад ЗША перадаў Англіі 10 суднаў берагавой абароны на 2 тыс. тон водазмяшчэннем кожнае.

У афіцыяльных кругах заявілі, што гэтыя судны змогуць канваіраваць гандлёвыя параходы, іх можна будзе таксама скарыстаць для барацьбы з падводнымі лодкамі.

Па словах сакратара Рузвельта Эрлі, кожны з пераданых Англіі караблёў узброен адной чатырохдзюймовай гарматай і некалькімі гарматамі меншага калібра. Даўжыня карабля 175 футаў. Усе судны пабудаваны ў перыяд 1928—1932 гг.

ЗАКРЫЦЦЁ ВЕНГЕРСКІХ КОНСУЛЬСТВАЎ У КАНАДЗЕ

ЛОНДАН, 10 красавіка. (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр перадае, што 8 красавіка канадскі прэм'ер Макензі Кінг аб'явіў у палаце абшчын аб закрыцці венгерскіх консульстваў у Вініпегу і Монрэалі. Як паведамляе агенцтва, закрыццё консульстваў выклікана тым, што Венгрыя ўжо не з'яўляецца нейтральнай краінай і лічыцца тэрыторыяй, акупіраванай праціўнікам.

ЗАЯВА АНГЛІЙСКАГА МІНІСТРА КАЛОНІЙ

ЛОНДАН, 10 красавіка. (ТАСС). Як перадае агенцтва Рэйтэр, учора ў палаце лордаў міністр калоній Мойн заявіў, што англійскія бронетанкавыя часці і іншыя знаходзячыяся ў Лівіі войскі замацаваліся на моцных пазіцыях ля Тобрука. Мойн указаў, што эвакуацыя Бентазі з'явілася прамым следствам пасылкі англійскіх палмацаванняў у Грэцыю, а таксама адводу бронетанкавых часцей для рамонту танкаў.

СТАНОВІШЧА У СІРЫІ

СТАМБУЛ, 10 красавіка. (ТАСС). Як паведамляе газета «Журналь д'орыян», у Бейруце чацверты дзень прадаўжаецца забастоўка пратэсту супроць скарачэння дзённых норм хлеба. Некаторым сем'ям скарацілі нормы у параўнанні з існаваўшымі да 1 красавіка ў тры разы. Па вуліцах раз'язджае паліцыя на бронеаўтамабілях. Дэманстранты адразу рассейваюцца. Паліцыя пускае ў ход зброю. У рэзультаце сутычак ёсць забітыя і раненыя. Насельніцтва патрабуе змяшчэння ўлад Бейрута, а таксама арганізацыі продажу хлеба і ліквідацыі перашкод у імпарце мукі.

Вайна ў Еўропе і Афрыцы

(Дзённік ваенных дзеянняў)

На Балканскім фронце, у Югаславіі, германскія войскі, як паведамляецца ў зводцы германскага камандавання, занялі горад Марыбор (Паўночная Югаславія), пункты Цетова і Прылец (Паўднёвая Югаславія) і Пірот (на паўднёвым усходзе Югаславіі).

Германская авіяцыя бамбадыравала дарогі і чыгуначныя збудаванні ў Югаславіі. Італьянскія самалёты, гаворыцца ў зводцы італьянскага камандавання, бамбардыравалі скапленні югаслаўскіх войск у зоне Бенкавец, у раёне Цара. Зноў была зроблена бамбардыроўка партовых збудаванняў у Шыбеніцы. Югаслаўскія войскі аказваюць упорнае супраціўленне праціўніку. Як чакаюць, піша бернскі карэспандэнт газеты «Нью-Йорк таймс», у гарах Бадуна і ў даліне ракі Пелагора каля Прылепа югаславы акажуць немцам моцнае супраціўленне.

Калона югаслаўскіх войск, якая аперыруе ў Албаніі, прасоўваецца, паводле паведамлення таго-ж карэспандэнта, на поўдзень, уздоўж узбярэжжа Албаніі. Югаславамі заняты албанскія гарады Леш і Мамурас (Паўночна-Заходняя Албанія), а на паўночным усходзе Албаніі — Кукес і Бікай. У Цэнтральнай Албаніі адбываліся баі мясцовага характару.

Злучэнні англійскіх бамбардыроўшчыкаў на працягу ўсяго дня 8 красавіка рабілі налёты на мотамеханізаваны транспарт і бронетанкавыя калоны немцаў у раёне Струміцы ў Паўднёвай Югаславіі.

На грэчаскім участку фронта, згодна зводцы грэчаскага камандавання, германскія бронетанкавыя часці, якія праніклі праз даліну ракі Вардар і затрыманы за ночы на 9 красавіка ў раёне горада Кілкіс (на поўнач ад Салонік), прадаўжалі наступленне на Салонікі і ўвайшлі ў горад. У зводцы падкрэсліваецца, што згодна вестак, атрыманых днём 9 красавіка, грэчаскія войскі ва Усходняй Македоніі (Паўночна-Усходняя Грэцыя), не гледзячы на тое, што яны аказаліся ў затруднічельным становішчы, не аслабілі свайго супраціўлення ўздоўж граніцы і прадаўжалі поўнасцю ўтрымліваць свае пазіцыі.

Аб узяцці Салонік паведамляецца таксама ў зводцы германскага камандавання. Германскія войскі пасля прарыву «Лініі Метаксаса», дасягнулі ўзбярэжжа Эгейскага мора таксама і ў раёне Ксанты (на ўсход ад Салонік). Германскія самалёты ў ноч на 10 красавіка зрабілі чатыры паслядоўных налёты на раён Пірэя. Ад скінутых бомб ні афяр, ні разбурэнняў не было.

* * *

На англа-германскім фронце дзеянні авіяцыі ваюючых старон становяцца ўсё больш інтэнсіўнымі. Вялікія злучэнні германскай бамбардыровачнай авіяцыі, гаворыцца ў зводцы германскага камандавання, зрабілі ў ноч на 10 красавіка налёт на цэнтр англійскай ваеннай прамысловасці Бірмінгам і буйны гандлёвы горад Ньюкасл. Бамбардыроўцы падвергліся таксама порты Іпсвіч і Саутгемптон. Прадаўжаліся таксама аперацыі германскіх узброеных сіл на моры. Паведамляецца аб патапленні ў тэрытарыяльных водах Англіі некалькіх англійскіх суднаў.

Днём 9 красавіка, паведамляецца ў камюніке англійскага міністэрства авіяцыі, англійскія самалёты зрабілі налёты на Данію, Нарвегію і акупіраваную частку Францыі. Бамбардыроўцы падвергліся Брэст (Францыя), чыгуначная сець і радыёстанцыя ў Даніі, а таксама алюмініевыя заводы ў Паўднёвай Нарвегіі. У ноч на 10 красавіка англійскія самалёты скінулі бомбы буйнага калібра па Берлін. Налёт на Берлін прадаўжаўся каля 3 гадзін. У цэнтры горада зроблены вялікія разбурэнні. Другія злучэнні англійскай авіяцыі зрабілі налёт на Эмдэн і іншыя аб'екты Паўночна-Заходняй Германіі. У тую-ж ноч англійскія самалёты прадпрынялі рад атак на пункты, якія знаходзяцца на тэрыторыі акупіраванай Францыі.

У Паўночнай Афрыцы, у Кірэнаіцы, гаворыцца ў італьянскай зводцы, італа-германскія часці, наступаючыя з поўдня, з'ядналіся за Дэрнай з войскамі, якія рухаюцца ўздоўж лівійскага ўзбярэжжа. У германскай зводцы гаворыцца, што германа-італьянскія войскі занялі пункт Мекілі (у 80 км. на паўднёвы захад ад Дэрны). Італьянскія самалёты бамбардыравалі караблі англічан і порт у Тобруку.

Ва Усходняй Афрыцы асноўныя аперацыі разгортваліся ў Эрытрэі. У італьянскай зводцы пацвярджаецца заняцце англічанамі горада Масауа, порт якога прыведзен у нягоднасць, а партовыя збудаванні разбураны. З падзеннем Масауа, піша дыпламатычны карэспандэнт агенцтва Рэйтэр, пераадолена супраціўленне італьянцаў у паўночнай частцы Эрытрэі. Цяпер на ўзбярэжжы Краснага мора ў італьянцаў астаўся адзін порт Асаб (у паўднёвай частцы Эрытрэі), значэнне якога з ваеннага пункту гледжання невялікае.

Карэспандэнт агенцтва Рэйтэр, які суправаджаў англійскія войскі пры ўзяцці Масауа, перадае, што апошнія баі за гэты порт пачаліся 8 красавіка ў 13 гадзін дня, пасля таго, як англійскае камандаванне на працягу 18 гадзін чакала адказу на прапанову здаць порт. Аднак італьянцы адмовіліся прыняць гэту прапанову, атрымаўшы, відавочна, указанні з Рыма абараняць Масауа ўсімі сродкамі. Карэспандэнт указвае, што ў апошніх баях за Масауа прымаў удзел легіён французскіх войск генерала дэ Голя.

10 красавіка. (ТАСС).

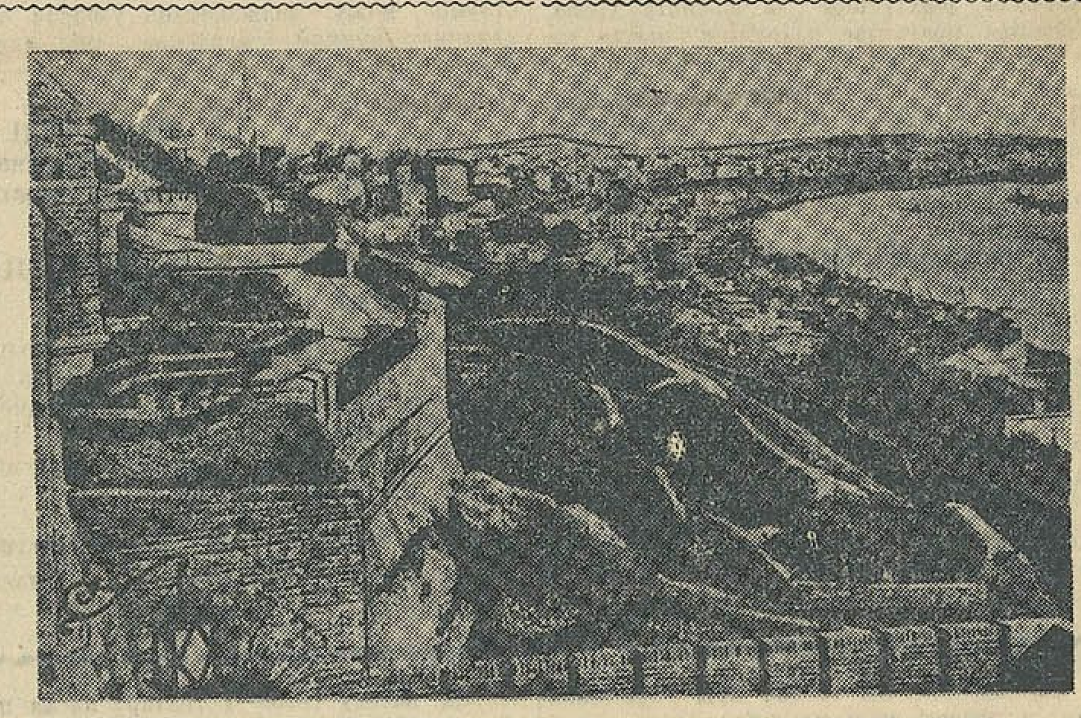

Від на Белград (сталіца Югаславіі). Рэпрадукцыя з «Дэйчэ Альгемейнэ цэйтунг». (ТАСС).

КІНО

„ДРУЖБА"

Гэта вельмі вялікая тэма. Пачуццё сям'і адзінай, дружбы народаў—свяшчэннае і высокае пачуццё, якое жыве ў сэрцы, знаходзіцца ў крыві кожнага савецкага грамадзяніна, у якой-бы рэспубліцы вялікага Савецкага Саюза ён ні жыў, на якой-бы мове ён ні гаварыў. Агульнасць ідэй, інтарэсаў, імкненняў, дзяржанняў — вось той фундамент, на якім трымаецца найвялікшае заваяванне нашай рэвалюцыі — дружба народаў.

Нямнога ёсць у нашым мастацтве твораў, прысвечаных гэтай тэме. Рэжысёр С. Далідзе і сцэнарыст К. Лордкіпанідзе паставілі перад сабой задачу паказаць дружбу двух братніх народаў — грузінскага і ўкраінскага. Але як паказаць гэтую дружбу, у якіх праявах, па якой лініі мастацкага раскрыцця тэмы?

Аўтары фільма выбралі правільны шлях. Дружба павінна быць паказана праз працэсы працы, бо праца — пяршэйшы і неабходнейшы элемент нашага жыцця.

Грузінскі калгас «Шрома» выклікаў на сацыялістычнае спаборніцтва украінскі калгас «Чэрвона Украіна». Выклік быў прынят. І работа ў абодвух калгасах пайшла яшчэ больш энергічна, яшчэ больш прадуктыўна. Калгаснікі квітнеючай Украіны і сонечнай Грузіі робяць адну агульную справу — множаць багацці і славу нашай радзімы, умацоўваюць яе эканамічную і абаронную магутнасць.

Дэлегацыя ўкраінскага калгаса прыязджае ў Грузію. Украінскіх калгаснікаў сустракаюць як самых дарагіх гасцей.

Шырока раскінуліся чайныя плантацыі Грузіі. Цудоўныя лімоны і апельсіны выспяваюць у гэтым краі. На палях калгаса «Шрома» ідуць госці. Тут кіпіць радасная праца, якая суправаджаецца песняй. І госці радуюцца поспехам і перамогам грузінскага калгаса як сваім, бо перамогі Грузіі — гэта і перамогі Украіны.

Многія кадры фільма абвеяны сапраўднай паэзіяй працы. Праца — творчасць. Гэта сцвярджаюць сваёй работай трактарыст Арчыл, аграном Тамара, трактарыстка Оксана.

Незабыўнае ўражанне робіць сцэна, калі старшыня калгаса «Чэрвона Украіна» Шкурат расказвае гісторыю Оксаны.

На сустрэчы прадстаўнікоў двух рэспублік стары калгаснік з калгаса «Шрома» прапануе выпіць за здароўе бацькоў Оксаны, якія выхавалі такую дачку. Оксана разгублена, на яе вачах навёртваюцца слёзы. Здаецца, вось-вось яна заплача, закрычыць. З яе рук выпадае чаша. Оксана выбягае з пакою. Усе здзіўлены. Ніхто не ведае, чым пакрыўдзіў стары калгаснік Оксану.

Тады з-за стала ўстае Шкурат і расказвае гісторыю дзяўчыны. Нельга без хвалявання слухаць гэта чуллівае апавяданне аб чалавечым лёсе, вялікім горы і людскіх слёзах.

Гэта было 15 год назад. На той бок Збруча белапольскія каты забілі бацьку і маці Оксаны за тое, што яны змагаліся за праўду, за права звацца людзьмі. У запісцы перад смерцю маці выказала жаданне, каб яе дзяцей перапраўлілі туды, адкуль ідуць яркія прамені сонца новага жыцця,—у краіну Советаў. У адну з дажджлівых восеньскіх начэй Оксана была прывезена ў дом калгасніка Шкурата...

Артыстка Л. Емельянцава стварыла абаяльны вобраз Оксаны. Яна жыццерадасная, у яе чэсныя адносіны да працы, пачуцці душэўнай чыстаты. У яе закахаўся трактарыст з грузінскага калгаса Арчыл. Яна адказвае яму ўзаемнасцю.

Выдатныя пейзажы ў фільме. Чыстае блакітнае неба Грузіі, быстра цякучыя горныя рэчкі з празрыстай вадой, неасяжныя чайныя плантацыі, шырокія стэпы Украіны, Днепр, квітнеючыя сады.

Вельмі добра зроблены кадры катання дзяўчат па Дняпру. Украінская ноч. Ціха і плаўна нясе свае воды Днепр, у якіх купаецца месяц. Здаецца, перад вамі велізарнае люстра. Над ракой плывуць цудоўныя украінскія песні і нібы хвалі нясуць на сваіх крыллях гукі гэтых песень далёка, далёка... Гэта пяюць украінскія дзяўчаты. Яны ўмеюць добра працаваць на калгасных палях і спяваць чароўныя песні.

Сацыялістычнае спаборніцтва паміж двума калгасамі падцягнула адстаючую брыгаду трактарыста Вардэна з калгаса «Шрома». Гэта брыгада раней не выконвала плана, а цяпер стала перадавой.

Гэта не толькі дружба двух калгасаў. Гэта — дружба двух вялікіх народаў. Украінскія калгаснікі з захапленнем чытаюць Шота Руставелі, грузінскія калгаснікі—Тараса Шаўчэнка.

Украінскі калгас рыхтуецца да прыезду гасцей з Грузіі. Адтуль прыедуць лепшыя трактарысты для аказання дапамогі калгасу «Чэрвона Украіна».

На палях ідзе ўборка багатага ураджаю. Гасцям з Грузіі паказваюць багацці украінскага калгаса. І госці радуюцца поспехам і перамогам украінцаў як сваім.

Была восень 1939 года. На сходзе калгаснікаў сельгасарцелі «Чырвоная Украіна» сумесна з гасцямі Грузіі падводзіліся вынікі сацыялістычнага спаборніцтва. Раптам старшыня аб'яўляе — зараз будзе гаварыць Масква. І Масква загаварыла. Ля мікрафона таварыш Молатаў. Ён гаворыць, што савецкі народ працягнуў руку дапамогі сваім адзінакроўным братам — народам Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі.

І глядач бачыць неба, усеянае савецкімі самалётамі, бачыць зямлю, па якой рухаюцца сотні і тысячы савецкіх танкаў, бачыць армію-вызваліцельніцу, якая ідзе для выканання сваёй гістарычнай місіі.

Людзі, якія абмяркоўвалі вынікі спаборніцтва двух калгасаў, абнімаліся, цалаваліся, выціралі слёзы радасці. Яны святкавалі перамогу сталінскай дружбы народаў, перамогу сталінскай знешняй палітыкі нашай краіны.

Адзіная сям'я народаў—такая наша радзіма. Старшыня украінскага калгаса Шкурат гаворыць:

— У нас у Грузіі, у нас на Украіне, у нас на Далёкім Усходзе савецкія людзі пяюць песні аб сталінскай дружбе народаў.

У нас — гэта ўсюды, дзе жыве і творыць савецкі чалавек.

Незабыўны вобраз старшыні украінскага калгаса Шкурата стварыў заслужаны артыст УССР С. Шкурат. Артыст В. Далідзе стварыў цікавы вобраз трактарыста Арчыла. У выкананні Далідзе Арчыл то пяшчотна-чулліва закаханы, то суровы і энергічны ў рабоце трактарыст, то ветліва-гасцінны гаспадар.

У фільме многа лірыкі; ён напоўнен паэзіяй маладосці, любві, дружбы; у ім многа сонца, моцных і чыстых пачуццяў савецкіх людзей.

С. КУНЯЎСКІ.

Коратка

ГОМЕЛЬ. З вялікім поспехам тут прайшоў канцэрт лаўрэата ўсесаюзнага і міжнародных конкурсаў скрыпачоў Бусі Гольдштэйна. На канцэрце прысутнічала каля 1.500 чалавек.

МАГІЛЕЎ. Мастакі-самавучкі рыхтуюцца да абласной выстаўкі і выстаўкі выяўленчага мастацтва «Наша радзіма». У абласным Доме народнай творчасці адбылася нарада мастакоў-самавучак па пытанню падрыхтоўкі да абласной і ўсесаюзнай выставак «Наша радзіма».

НАВАГРУДАК. Да першамайскага свята ў парку Міцкевіча ля галоўнага ўвахода ў домік-музей Адама Міцкевіча будзе ўстаноўлена манументальная скульптура правадыра народаў таварыша Сталіна. Вышыня скульптуры 5 метраў.

ПОЛАЦК. З вялікім поспехам праходзяць тут гастролі Палескага абласнога драматычнага тэатра імені Янкі Купалы. Тэатр прабудзе ў Полацку да 5 мая.

Каманда мінскага „Дынама" рыхтуецца да розыгрышу першынства СССР па футболу

Футбольны сезон 1941 года ў Мінску будзе вельмі цікавым. Упершыню Мінск прымае ўдзел у розыгрышы першынства СССР па футболу па першай групе паказальных каманд майстроў. Чэсць рэспублікі будзе адстайваць каманда майстроў ордэна Леніна спартыўнага таварыства «Дынама» (Мінск).

Па ўстаноўленаму правілу каманды сустрэнуцца паміж сабой па два разы: раз на сваім полі і другі — на полі праціўніка. Гэта значыць, што ў Мінску адбудуцца сустрэчы з такімі выдатнымі камандамі, як «Дынама», «Спартак», ЦДКА, І-я зборная прафсаюзаў—Масква, «Дынама» —Ленінград, Тбілісі, Кіеў, «Трактар» — Сталінград і т. д.

Учора наш супрацоўнік меў гутарку з намеснікам старшыні беларускага рэспубліканскага савета ордэна Леніна спартыўнага таварыства «Дынама» тав. **Г. Д. Ткачовым,** які днямі вярнуўся з Махінджаўры (Грузія), дзе зараз трэніруецца каманда футбалістаў Мінскага «Дынама».

Тав. Ткачоў расказаў:

— Каманда мінскага «Дынама» праходзіць трэніроўку ў Махінджаўры з 19 сакавіка. Каманду трэніруе вядомы футбаліст, неаднаразовы ўдзельнік міжнародных сустрэч ордэнаносец тав. Карчабокаў.

У састаў каманды на зборы ўваходзяць: вратары тт. Дорахаў, Квашнікаў, Махоўскі; абарона — тт. Волкаў, Нікульцаў, В. Орлоў, Ортынг; поўабарона — тт. Маляўкін, Чэлак'ян, Салаўёў, Каробка, Піскуноў; нападаючыя — тт. Райстэр, А. Орлоў, Сівідаў, Балясаў, Зіноўеў, Ігнатаў, Шэвлянчык, Піскароў, Панамароў, Панфілаў і Сіхарулідзе.

Каманда трэніруецца ў бегу, гімнастыцы, індывідуальнай рабоце з мячом, ігры ў двое варот.

3 красавіка мінскія дынамаўцы сустрэліся на полі батумскага «Дынама» ў таварыскім матчы з камандай тбіліскага «Дынама». Ігра закончылася з лікам 2:0 у карысць мінчан.

6 красавіка мінчане сустрэліся ў таварыскім матчы са зборнай Батумі і закончылі ігру з лікам 0 : 0.

16 красавіка мінская «Дынама» сустракаецца ў таварыскім матчы з тбіліскім асноўным саставам майстроў «Дынама».

Састаў каманды ў гэтым годзе значна мацнейшы. Каманда папоўнілася радам моцных ігракоў. З іх трэба асабліва адзначыць левага крайняга нападаючага тав. Райстэра і вратара тав. Дорахава.

27 красавіка на мінскім полі стадыёна «Дынама» імені Кірава адбудзецца першая календарная сустрэча з камандай ленінградскага таварыства «Спартак». Як вядома, ленінградскія спартакаўцы ў мінулым годзе занялі другое месца ў розыгрышы першынства СССР па футболу ў другой групе майстроў. У гэтым годзе яны значна ўзмацнілі свой састаў. Другая календарная сустрэча адбудзецца 3 мая з тбіліскім «Дынама», якая два годы падрад займае другое месца па першай групе розыгрыша СССР па футболу. Ігра адбудзецца ў Тбілісі.

Апрача ўдзелу ў розыгрышы першынства СССР футбалісты мінскага «Дынама» прымуць удзел у розыгрышы кубка СССР па футболу сярод паказальных каманд.

Першая сустрэча адбудзецца 27 ліпеня з камандай кіеўскага «Дынама» ў горадзе Кіеве.

ХРОНІКА

Указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР ад 8 красавіка г. г. прысвоена імя вялікага рускага мастака **І. Е. Рэпіна** Здраўненскай пачатковай школе Віцебскага раёна, Віцебскай вобласці.

Адказны рэдактар
М. К. АСТАПЕНКА.

ДЗЯРЖАЎНЫ ОРДЭНА ЛЕНІНА ВЯЛІКІ ТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА БССР
12 красавіка прэм'ера.
БАЛЕТ
ДОН-КІХОТ
Білеты са штампам 6 красавіка сапраўдны на 12 красавіка.

У ПАМЯШКАННІ ДЗЯРЖАЎНАГА ОРДЭНА ЛЕНІНА ВЯЛІКАГА ТЭАТРА ОПЕРЫ І БАЛЕТА БССР
18, 19 і 20 красавіка
ГАСТРОЛІ ДЗЯРЖАЎНАГА ДЖАЗАРКЕСТРА БССР
пад кіраўніцтвам і пры ўдзеле
ЭДЗІ РОЗНЕРА.
Падрабязнасці — у афішах.
Білеты прадаюцца.

ДЗЯРЖАЎНЫ ОРДЭНА ЛЕНІНА ВЯЛІКІ ТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА БССР
11 красавіка
ПІКАВАЯ ДАМА
Пачатак у 8 г. веч.
Бліжэйшая прэм'ера
КАЗКІ ГОФМАНА

ПЕРШЫ БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ОРДЭНА ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДРАМАТЫЧНЫ ТЭАТР
11 красавіка прэм'ера.
МАШАНЬКА
Пачатак у 8 г. веч.

ДЗЯРЖАЎНЫ ЯЎРЭЙСКІ ТЭАТР БССР
прэм'ера
11 красавіка
ЗАКАЛДАВАНЫ КРАВЕЦ
Пачатак у 8 г. веч.

СЁННЯ У КІНОТЭАТРАХ:
Кінотэатр «Чырвоная зорка»
МАЙСКАЯ НОЧ
Кінотэатр «РОДИНА»
ДРУЖБА
Дзіцячы кінотэатр
Дзённыя сеансы
ЯКАЎ СВЕРДЛОЎ
Вячэрнія сеансы для дарослых
ЯКАЎ СВЕРДЛОЎ
Кінотэатр «Інтэрнацыянал»
АЗАМАТ
Кінотэатр «СПАРТАК»
1. Совецкі каучук і каучуканосы (навуковы фільм)
2. Кінажурнал «Советское искусство» № 7.

БЕЛАРУСКАЯ ДЗЯРЖАЎНАЯ ОРДЭНА ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ФІЛАРМОНІЯ
КАНЦЭРТНАЯ ЗАЛА
(рог вул. Урыцкага і Карла Маркса 21/13)
11 красавіка
МАСКОЎСКІ АНСАМБЛЬ БАЛЕТНАЙ МІНІЯТУРЫ
У праграме: харэаграфічны скетч, пародыйна-сатырычныя танцы, акрабатычныя эцюды, эксцэнтрычныя танцы і інш.
Пачатак у 9 гадзін вечара.
Білеты ў касе канцэртнай залы з 12 да 2 г. дня і з 5 да 9 г. веч.

БЕЛАРУСКАЯ ДЗЯРЖАЎНАЯ ОРДЭНА ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ФІЛАРМОНІЯ
КАНЦЭРТНАЯ ЗАЛА
(рог вул. Урыцкага і Карла Маркса, 21/13)
12 і 13 красавіка
КАНЦЭРТЫ
лаўрэата ўсесаюзнага конкурса вакалістаў
Ніны ДОРЛІАК (сапрана).
Партыя фартэпіяна А. В. МУСІНЯН.
Пачатак у 9 гадзін вечара.
Білеты ў касе канцэртнай залы з 12 да 2 і з 5 да 9 гадзін.
АНОНС! 13 красавіка
ВЯЛІКІ КАНЦЭРТ
для студэнтаў і старшых школьнікаў
«ПУШКІН У МУЗЫЦЫ»
Пачатак у 2 гадзіны дня.
Каса адкрыта з 12 гадзін дня.
Кошт білета ад 1 да 3 рублёў.
Падрабязнасці — ў афішах.

БАЗЕ ХЛЕБАЗБЫТА МІНПРОМХЛЕБТРЭСТА
патрэбны латошніцы
для ручного продажу белабулачных кандытарскіх штучных вырабаў.
Звяртацца: Мінск. Віцебская, 17 тэлефон 22-271.

АКРУГОВЫ ТЭАТР ЧЫРВОНАЙ АРМІІ ЗахАВА
ГАСТРОЛІ ДЗЯРЖАЎНАГА ТЭАТРА МУЗЫКАЛЬНАЙ КАМЕДЫІ БССР
12, 13 і 14 красавіка
БАЯДЭРА
Аперэта ў 3 дзеях.
Музыка Э. Кальмана.
Пачатак у 8 г. веч. Каса з 2 г. дня да 9 г. веч.

МІНСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ПЕДАГАГІЧНЫ ІНСТЫТУТ імені А. М. ГОРКАГА
аб'яўляе ПРЫЁМ СТУДЭНТАЎ
на першы курс ЗАВОЧНАГА АДДЗЯЛЕННЯ
НА 1941/42 ВУЧЭБНЫ ГОД
НА НАСТУПНЫЯ ФАКУЛЬТЭТЫ:
1. ФАКУЛЬТЭТ МОВЫ І ЛІТАРАТУРЫ (беларускае і рускае аддзяленні), які рыхтуе выкладчыкаў па беларускай і рускай мовах і літаратуры для сярэдніх школ, педвучылішч і тэхнікумаў.
2. ГІСТАРЫЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ, які рыхтуе выкладчыкаў па гісторыі для сярэдніх школ, педвучылішч і тэхнікумаў.
Тэрмін навучання на гэтых факультэтах — 4 годы.
На завочнае навучанне ў педагагічны інстытут прымаюцца грамадзяне Саюза ССР, маючыя закончаную сярэднюю асвету, без абмежавання ўзросту.
Паступаючыя ў педагагічны інстытут на завочнае аддзяленне падвяргаюцца ўступным экзаменам па наступных прадметах:
1. На факультэт мовы і літаратуры: а) па рускай мове (вусна і пісьмова), б) па беларускай мове (вусна і пісьмова), в) па літаратуры, г) па гісторыі СССР, д) па геаграфіі.
2. На гістарычны факультэт: а) па гісторыі СССР, б) па геаграфіі, в) па рускай мове (вусна і пісьмова) і літаратуры, г) па беларускай мове (вусна і пісьмова).
Скончыўшыя сярэднюю школу або педвучылішча і маючыя атэстат выдатніка прымаюцца без экзаменаў.
Пераважнае права пры залічэнні на завочнае навучанне педінстытута прадастаўляецца настаўнікам V—X класаў няпоўна-сярэдніх і сярэдніх школ.
ПРЫЁМ ЗАЯЎ аб залічэнні ў састаў студэнтаў ДА 25 ЧЭРВЕНЯ 1941 г.
Заявы аб прыёме падаваць на імя дырэктара інстытута з указаннем выбранага факультэта і з прыкладаннем: а) падрабязнай аўтабіяграфіі, б) атэстата аб сканчэнні сярэдняй навучальнай установы (у арыгінале), в) двух фотакартак.
УВАГА: 1. У тых выпадках, калі арыгінал атэстата аб адукацыі знаходзіцца ў раённым аддзеле народнай асветы, прадстаўляецца засведчаная натарыусам копія дакумента аб адукацыі і даведка РАНА аб тым, што арыгінал дакумента захоўваецца ў РАНА. Без указанай даведкі копіі дакументаў аб адукацыі не прымаюцца.
2. Скончыўшыя аднагадовыя курсы падрыхтоўкі настаўнікаў няпоўна-сярэдніх школ прадстаўляюць, апрача таго, дакумент аб сканчэнні гэтых курсаў.
Прыёмныя іспыты, залічэнне і ўстановачныя сесіі для азнаямлення з планам і зместам самастойнай работы завочніка праводзяцца з 1 па 15 ліпеня.
Да заявы трэба прыкласці паштовых марак на 60 кап.
Адрас інстытута: гор. Мінск, вул. Карла Маркса, 34-а.
ДЫРЭКЦЫЯ.

ЗНІШЧАЙЦЕ ЛІЧЫНКІ СКУРНАГА АВАДНЯ
Авадзень, паражаючы рагатую жывёлу, штогод прыносіць народнай гаспадарцы страты на дзесяткі мільёнаў рублёў.
АБАВЯЗАК КОЖНАГА КАЛГАСА І СОЎГАСА, КОЖНАГА КАЛГАСНІКА І АДНААСОБНІКА ЗМАГАЦЦА З ГЭТЫМ БУЙНЕЙШЫМ ШКОДНІКАМ РАГАТАЙ ЖЫВЁЛЫ.
ДЛЯ ЗНІШЧЭННЯ АВАДНЯ ЁСЦЬ ТРЫ СПОСАБЫ:
1) упырскванне ў жаўлакі з лічынкамі лекавых вадкасцей;
2) уціранне ў жаўлакі лекавых мазей і
3) выдаўліванне лічынак рукамі і іх знішчэнне (выдаўленыя лічынкі раздаўліваюць, спальваюць або кідаюць у вядро з карасінам).
Першыя два спосабы могуць прымяняцца толькі ветперсаналам або пад яго кіраўніцтвам.
САМЫ ПРОСТЫ СПОСАБ:
выдаўліванне лічынак рукамі

Выстрыганне шэрсці вакол жаўлака.
Апрацоўка жывёлы ў хлеве.
Выдаўліванне лічынак авадня
Паводле Ветэрынарнага статута Саюза ССР—п. 2, літ. «д», кіраўнікі гаспадарак, дзе ёсць жывёла, і ўладальнікі жывёлы АБАВЯЗАНЫ ВЕСЦІ БАРАЦЬБУ З СКУРНЫМ АВАДНЁМ.
Пры невыкананні гэтага, згодна п. 37 таго-ж статута, на віноўных накладаецца ШТРАФ ДА 300 РУБ.
ПОМНІЦЕ: знішчаючы аваднЯ, мы пазбаўляем нашу краіну ад многамільённых страт, захоўваем для прамысловасці мільёны скур, а для насельніцтва—мільёны літраў малака, дзесяткі тысяч тон мяса і мільёны пар абутку.
БЕЛАРУСКАЯ КАНТОРА «ЗАГОТЖИВСЫРЬЕ».

АДРАС РЭДАКЦЫІ І ВЫДАВЕЦТВА: Мінск, Совецкая, 49. Тэлефоны рэдакцыі: адказны рэдактар — 2-00-00 (камутатар): дадатковы — 102- прыёмная рэдактара — 2-13-52; намеснік адказнага рэдактара — 2-51-88; адказны сакратар—2-13-53; намеснік адказнага сакратара — 2-13-99, сакратарыят — 2-39-55. Аддзелаў: загадчык партыйнага аддзела — 2-18-46, літработнікаў — 2-13-56, загадчык аддзела прапаганды і агітацыі — 2-51-89, загадчык эканамічнага аддзела — 2-08-30, літработнікаў — 2-15-56; літработнікаў па літаратуры і мастацтву, школах, ваенна-фізкультурнай рабоце, унутранай інфармацыі — 2-18-85; аддзел рабселькораў і пісем працоўных — 2-13-60; заг. выдавецтва — 2-13-58; бухгалтэрыя выдавецтва і аддзел аб'яў — 2-08-44; выпускаючы — 2-47-68; карэктарская — 2-13-57.

У1915. Друкарня газеты «Звязда». М., М., Ш.